Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 886 705
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	GRUE SPAREBANK
Forretningsadresse:	Solørvegen 1048 2260 KIRKENÆR

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Tom Sjaatil
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	07.03.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert

År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 16.04.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjone		5 513 000	2 074 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder		163 936 000	97 071 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer		22 258 000	9 953 000
Øvrige renteinntekter		643 000	921 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter		**192 350 000**	**110 019 000**
Rentekostnader og lignende kostnader			
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjoner og finansiering		520 000	153 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		60 915 000	26 186 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer		21 810 000	10 711 000
Øvrige rentekostnader		3 101 000	2 274 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		**86 346 000**	**39 324 000**
Netto renteinntekter	18	**106 004 000**	**70 695 000**
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		30 243 000	33 712 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1 692 000	2 977 000
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		7 088 000	9 739 000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		-149 000	-526 000
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		**6 939 000**	**9 213 000**
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer		754 000	-2 416 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter		1 086 000	244 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		202 000	674 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle garantier		-39 000	
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		**2 003 000**	**-1 498 000**
Andre driftsinntekter		2 095 000	1 528 000
Lønn og andre personalkostnader	21	35 816 000	31 172 000
Andre driftskostnader	22	**39 000 000**	**36 011 000**
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler			
Avskrivninger	30	2 753 000	2 501 000
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler		**-2 753 000**	**-2 501 000**
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer			
Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekt		6 106 000	-252 000
Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat		22 000	-15 000
Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	11	**6 128 000**	**-267 000**
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		**61 895 000**	**41 256 000**
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	23	15 077 000	8 762 000
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		**46 818 000**	**32 494 000**
Resultat før andre inntekter og kostnader		**46 818 000**	**32 494 000**
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter	25	12 124 000	28 854 000
Sum andre inntekter og kostnader		**12 124 000**	**28 854 000**
Totalresultat for regnskapsåret		**58 942 000**	**61 348 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter	24-25	34 528 000	32 350 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	24-25	133 288 000	32 147 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		**133 288 000**	**32 147 000**
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	6-11,24-25	3 313 622 000	3 137 945 000
Sum utlån og fordringer på kunder		**3 313 622 000**	**3 137 945 000**
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	26	444 488 000	400 928 000
Sum rentebærende verdipapirer		**444 488 000**	**400 928 000**
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	27-28	226 165 000	214 597 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	29	758 000	907 000
Varige driftsmidler			
Eierbenyttet eiendom		18 065 000	19 561 000
Andre varige driftsmidler		7 417 000	7 269 000
Sum varige driftsmidler	30	**25 482 000**	**26 830 000**
Andre eiendeler			
Eiendeler ved utsatt skatt		1 824 000	2 143 000
Andre eiendeler		2 238 000	716 000
Sum andre eiendeler	31	**4 062 000**	**2 859 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
SUM EIENDELER		**4 182 393 000**	**3 848 563 000**
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		**0**	**0**
Innskudd og andre innlån fra kunder			
Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost	32	3 078 877 000	2 896 506 000
Sum innskudd og andre innlån fra kunder		**3 078 877 000**	**2 896 506 000**
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	33	452 958 000	401 645 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		**452 958 000**	**401 645 000**
Finansielle derivater			
Annen gjeld			
Annen gjeld	34	14 400 000	14 565 000
Avsetninger			
Forpliktelser ved periodeskatt	23	14 437 000	7 896 000
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter		78 000	56 000
Andre avsetninger		4 280 000	4 795 000
Sum avsetninger		**18 795 000**	**12 747 000**
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	33	40 201 000	40 166 000
Sum ansvarlig lånekapital		**40 201 000**	**40 166 000**
Fondsobligasjonskapital			
Fondsobligasjonskapital til virkelig verdi	35	40 000 000	0
Sum fondsobligasjonskapital		**40 000 000**	**0**
Sum gjeld		**3 645 231 000**	**3 365 629 000**
EGENKAPITAL			

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Innskutt egenkapital			
Sum innskutt egenkapital		**0**	**0**
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		75 375 000	63 251 000
Sparebankens fond		452 287 000	411 384 000
Gavefond		9 500 000	8 300 000
Sum opptjent egenkapital		**537 162 000**	**482 935 000**
Sum egenkapital		**537 162 000**	**482 935 000**
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**4 182 393 000**	**3 848 564 000**

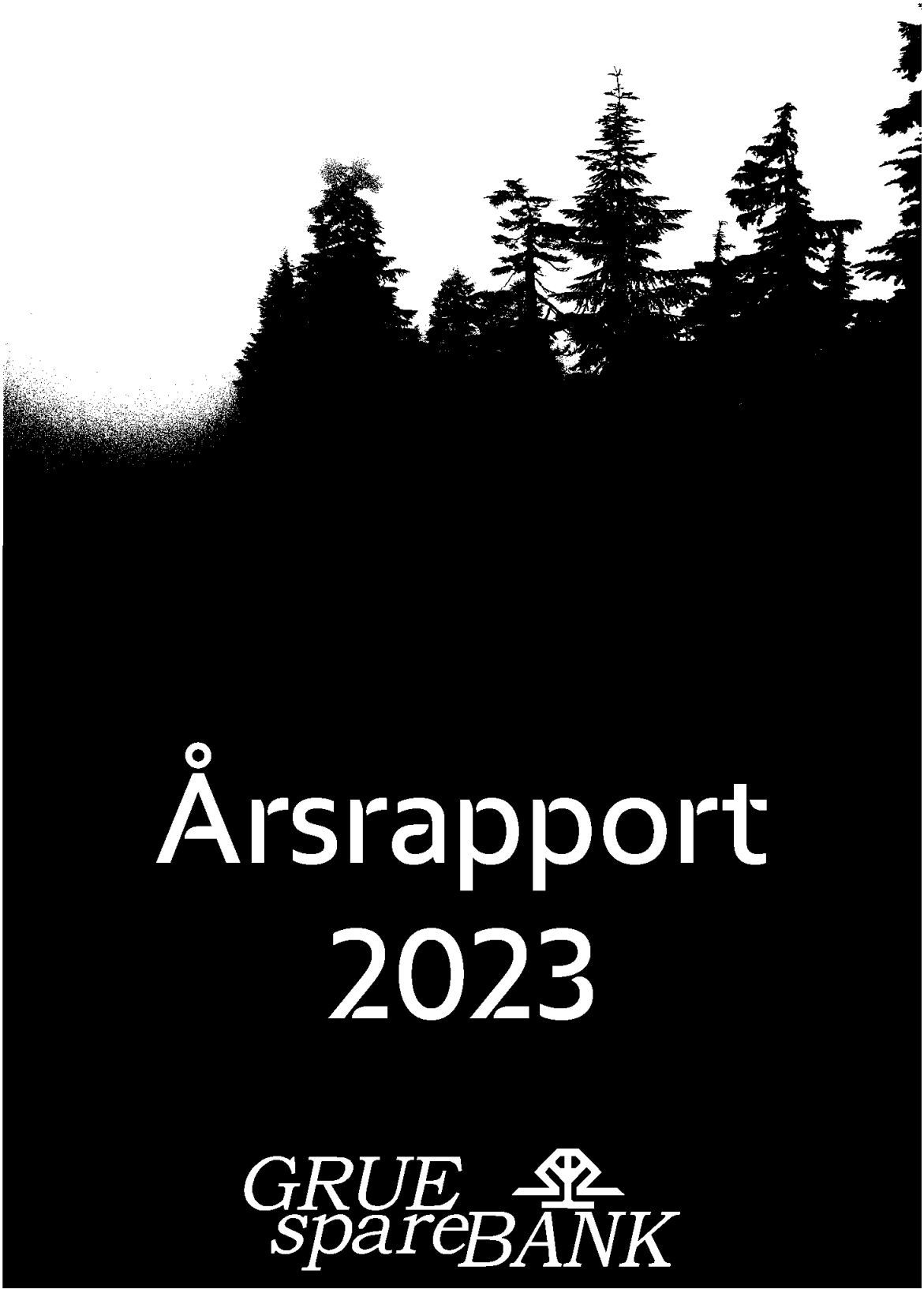
Årsrapport
2023
GRUE
spareBANK

Årsberetning 2023

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Økonomiske utviklingstrekk i 2023

Den økonomiske utviklingen nasjonalt og internasjonalt påvirker Grue Sparebanks rammebetingelser, og den påvirker våre kunders og det lokale næringslivets rammebetingelser. Styret har derfor valgt å omtale noen viktige makroøkonomiske forhold innledningsvis.

Internasjonal uro og krig i våre nærområder har påvirket norsk og internasjonal økonomi også i 2023. Den økonomiske veksten i EU har vært svak, og langt svakere enn utviklingen i USA. I Norge har den økonomiske utviklingen samlet sett vært ganske flat, men bildet er sammensatt. Fortsatt høy prisvekst, raskt økende rentenivå, svakere privatforbruk og lav boligbygging har dempet veksten, mens næringsinvesteringene fortsatt er høye og bidrar til å holde aktiviteten oppe. Arbeidsledigheten holdt seg lav gjennom 2023, men økte gradvis gjennom året. Mot slutten av 2023 flatet også veksten i sysselsettingen ut.

BNP for Fastlands-Norge avtok gjennom 2023 og endte på 0,7 prosent, målt i faste priser, ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall fra SSB. Det er svakere enn normalt, og ned fra hele 3,8 prosent vekst året før.

Norges Bank satte opp styringsrentene seks ganger i 2023, til 4,5 prosent, for å få kontroll på den høye prisveksten som har preget økonomien både nasjonalt og blant våre handelspartnere de siste par årene. I 2023 endte inflasjonen på 4,8 prosent, godt over Norges Banks inflasjonsmål på 2 prosent.

Renteøkningene har ført til betydelig lavere gjeldsvekst hos både bedrifter og husholdninger. Tall fra SSB viser at 12-måneders kredittvekst til publikum har falt til 3,4 prosent ved utgangen av 2023. Samtidig viser Norges Banks utlånsundersøkelse for fjerde kvartal at etterspørselen etter boliglån avtar.

Høyere priser og økte renter har dempet forbruket og redusert kjøpekraften i husholdningene, også når det tas hensyn til en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 5,3 prosent i 2023. Husholdningenes reduserte kjøpekraft reflekteres også i Finans Norges Forventningsbarometer som viste at husholdningene har svært lave forventninger knyttet til landets økonomi, og i liten grad forventer å gjøre store anskaffelser fremover. Husholdningens boliginvesteringer falt med 28 milliarder kroner i 2023. Det er det største fallet som er målt siden bankkrisen på 1980- og 1990-tallet.

Norges Bank vurderer kredittilgangen som god. Dette må ses i lys av at norske banker er solide, likvide og har god lønnsomhet. Bankenes utlånstap var lave i 2023, til tross for betydelige utlånsvolum til boliger og næringseiendom. Norske banker hadde samlet sett god utvikling gjennom 2023, med bedret soliditet og god lønnsomhet, som er viktig for å kunne yte kreditt også i økonomiske nedgangstider.

Ved utgangen av 2023 var arbeidsledigheten (AKU) i Norge på 3,7 prosent, 0,3 prosentpoeng høyere enn ved årets inngang. Yrkesdeltagelsen steg 0,2 prosentpoeng til 72,8 prosent. Sysselsettingsveksten har vært sterk etter pandemien, men flatet ut mot slutten av 2023. Antall ledige stillinger var likevel over 100 000 ved årsskiftet.

I 2023 svekket kronen seg mot euro og amerikanske dollar, slik den også gjorde i 2022. Eksportrelatert industri har tjent på svak kronekurs, mens andre næringer, som bygg og anlegg, har opplevd betydelig redusert aktivitet som følge av lavere etterspørsel og høyere priser. Økte petroleumsinvesteringer har ført til økt aktivitet innen oljerelatert virksomhet.

Utsiktene fremover er som alltid usikre. Internasjonalt er det utfallet av krigene i Ukraina og i Gaza, spenningene mellom USA og Kina, og utviklingen av energimarkedene som topper listen over kjente risikomomenter. Her hjemme er det spenning knyttet til penge- og finanspolitikken, lønnsoppgjøret, samt utviklingen i næringslivet og arbeidsmarkedet.

Lokale forhold og lokalt næringsliv

Bankens primære markedsområde er preget av mange små bedrifter i næringer med relativ lav lønnsomhet og svak vekst. Liten tilgang på egenkapital er en utfordring ved finansiering av vekst og ved investeringer i varige driftsmid-

[redacted]

ler. Investeringsviljen i det lokale næringslivet oppleves generelt sett som relativt liten, hvis en ser bort fra landbruket. Evnen til å skape lønnsomhet og egenkapital til nyinvesteringer er klart størst for de store bedriftene, som fungerer som motorer ved at de skaper ringvirkninger for øvrig næringsliv.

Det jobbes godt med næringsutvikling i Kongsvingerregionen, spesielt i regi av Klosser Innovasjon. For regionen samlet sett har etableringsviljen for små virksomheter med begrenset utviklingspotensial vært tilfredsstillende i de senere årene. Negativ befolkningsutvikling over tid og en aldrende befolkning, er regionens største utfordring. I den senere tid kan det synes som om befolkningstallet har stabilisert seg eller i det minste at nedgangen er redusert, men samtidig med store forskjeller kommunene imellom.

Landbruk utgjør 68,0 % av bankens utlån til næringslivskunder og er derfor svært viktig for banken. Regionen har et meget aktivt landbruksmiljø som preges av stadig færre, men mer profesjonelle bønder. Strukturrasjonaliseringen i jordbruket fortsetter ved at eiendommer i hovedsak leies ut til nabobønder, men også ved at eiendommer i økende grad legges ut for salg. Utviklingen med at produksjonsarealet skilles fra gardstunet og selges til andre bønder har fortsatt med uforminsket styrke.

Strukturrasjonaliseringen reduserer det totale investeringsbehovet i næringen. Prisene på landbrukseiendommer har steget kraftig de senere årene. Dette skyldes dels sterk interesse hos mange bønder for å utvide produksjonen, og dels kjøpere med hovedinntekt fra annen virksomhet, som vektlegger bomiljø sterkere enn inntektsmulighetene på eiendommene. Strukturrasjonaliseringen fører til en reduksjon i antall aktive gårdbrukere og spesielt heltidsbrukere. Innovasjon Norge er en viktig finansieringskilde for investeringer i husdyrproduksjon og en viktig samarbeidspartner for Grue Sparebank.

Lønnsomheten i landbruksproduksjonene påvirkes i stor grad av vær- og markedsforhold. Avlingene ble i 2023 jevnt over dårlige, på grunn av forsommertørke og deretter en våt sommer og høst. Relativt store arealer ble rammet av flom på ettersommeren. Markedsforholdene for svine- og storfeproduksjonene har vært krevende, med store og økende reguleringslager. For fjørfeproduksjonene, bortsett fra konsumeggproduksjonen, har det vært god balanse i markedet. Høye driftskostnader og økende kapitalkostnader presser lønnsomheten i både husdyr- og planteproduksjonene.

Det er fortsatt få skogeiendommer som legges ut for salg. Etterspørselen er stor, og bortfall av prisregulering på skogeiendommer har medført en spesielt kraftig prisøkning på disse. Noen av landets høyeste omsetningspriser på skog er oppnådd i vår region.

Aktiviteten i skogbruket i Innlandet var høy i 2023 med meget gode priser på både skurtømmer og massevirke. Tømmer- og massevirkeprisene viser fortsatt god trend inn i 2024, selv om ferdigvaremarkedene bremser. Banken har relativt mange skogentreprenører og transportører som kunder. Aktiviteten i skogbruket påvirker disse virksomhetene direkte.

Grue Næringsselskap AS - samarbeid med Klosser Innovasjon

Grue Sparebank ser det som viktig å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i området. Dette gjøres blant annet ved deleierskap eller ved andre bidrag i lokale utviklingssentre. Vårt mål er å bidra til næringsvirksomhet for å sikre framtidig virksomhet lokalt, noe som er av vesentlig betydning for Grue Sparebanks egen drift framover.

Grue Sparebank har en eierandel på 49,9 % i det lokale utviklingssenteret Grue Næringsselskap AS. Nest største aksjonær er Grue kommune med en eierandel på 36,4 %. Selskapet er i bankens regnskap klassifisert som tilknyttet selskap. Grue Næringsselskap AS eier et næringsbygg i Kirkenær sentrum som benyttes til egen virksomhet og til utleie. Bygget ble tatt i bruk som næringshage for små bedrifter i 2001. Bygget er ved utgangen av 2023 tilnærmet fullt utleid. Siden oppstart i 2001 har over 60 ulike virksomheter vært lokalisert i næringshagen.

Grue Kommune har under etablering et kommunalt næringsutviklingsselskap og har uttalt ønske om å fusjonere Grue Næringsselskap inn i det nye næringsutviklingsselskapet.

Grue Næringsselskap hadde ved utgangen av 2023 ingen faste ansatte. Grue Næringsselskap AS har i 2023 basert sin virksomhet på innleid daglig ledelse fra Klosser innovasjon AS.

Grue Næringsselskap AS oppnådde i 2023 et årsresultat på minus kr 298.795 etter skatt. Resultatet i 2022 var på minus kr 1.054.283. Også 2021 endte med minusresultat. Resultatet for de siste tre årene er svakere enn et nor-

malt på grunn av ekstraordinære vedlikeholdsprosjekter og oppgraderinger på selskapets eiendom. Selskapet er godt kapitalisert og har en egenkapitalandel på 66,4 % pr 31.12.23. Selskapets næringseiendom er bokført til kr 1.734.675 i regnskapet pr 31.12.23. Taksert verdi på eiendommen er kr 14 mill.

Grue Næringsselskap AS har hatt en samarbeidsavtale med Klosser Innovasjon AS fra 1. januar 2017. Klosser Innovasjon har spesielt fokus på å utvikle områder hvor Innlandets næringsliv har naturgitte fordeler eller har potensiale til å bygge konkurransefortrinn. Klosser Innovasjon arbeider for å fremme kunnskapsbasert næringsutvikling i Innlandet. Klosser Innovasjon bistår næringslivet i Innlandet med innovasjonsprosjekter, forretningsutvikling og forskningsprosjekter.

Klosser Innovasjon har fire satsningsområder basert på identifiserte fortrinn, styrker og muligheter i Innlandet:

- AgriFoodTech
- RE-Industrialisering
- WoodTech & Biorefinery
- Bærekraft

Klosser Innovasjon jobber med rådgivning inn mot alle typer vekstbedrifter. Klosser Innovasjon består i dag av over 30 ansatte med hver sin unike spisskompetanse. Største eiere er i dag Innlandet fylkeskommune med 34,4 %, SIVA med 30,4%, Hamar kommune med 9,6% og Kongsvinger kommune med 6,0 %. I tillegg kommer en rekke aksjonærer med under 5 % eierskap. Største private eier er Eidsiva Vekst med 4,4 %.

Markedsforhold / strategi

Grue Sparebank har hovedkontor på Kirkenær i Grue kommune og rådgivningskontor på Flisa i Åsnes kommune (etablert i oktober 2015) og i Leiret i Elverum kommune (etablert i oktober 2020). Rådgivningskontorene på Flisa og i Leiret er bemannet med kundeservicerådgivere, forsikringsrådgivere og kreditt/spare-rådgivere.

Hovedtyngden av Grue Sparebanks kunder i privatmarkedet er lokalisert i kommunene Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum i Innlandet fylke. Banken har i tillegg en del privatkunder i Akershus og Oslo, samt enkeltkunder spredt ut over det meste av Sør-Norge. Av totale utlån i privatmarkedet er 82,4 % innenfor Innlandet Fylke (note 7).

Bedriftsmarkedet er forbundet med større risiko enn privatmarkedet. Bankens bedriftsengasjementer er derfor i hovedsak begrenset til lokalmarkedet, bestående av Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommuner. Banken har unntaksvis bedriftsmarkedsengasjementer utenfor bankens lokalområde, når vi har spesiell god kjennskap til eier/driver. Av bankens bedriftsmarkedsengasjementer er 95,5 % av volumet innenfor lokalområdet.

Banken gjennomfører i 2024 en stor utvidelse av kontoret i Leiret i Elverum, og vil øke bemanningen med tanke på videre vekst. Banken vil også legge ledelsen for framtidig satsing i bedriftsmarkedet til Elverum. Grue Sparebank planlegger å bli en relevant aktør i både privat- og bedriftsmarkedet i Sør-Østerdal og på Hedemarken, med base i Elverum.

Grue Sparebank vektlegger forsvarlig, bred, god rådgivning og aktiv kundeomsorg overfor sine kunder for å tilfredsstille kundenes behov for finansielle tjenester og forsikringstjenester i størst mulig grad. Vårt mål er at våre kunder skal ha en god og helhetlig plan for sin økonomi. Ved utløpet av 2023 har banken 13 autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 20 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 5 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 18 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 6 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 12 autoriserte kredittrådgivere.

Grue Sparebank har også i 2023 hatt svært positiv utvikling i antall nye kunder og har hatt positiv utvikling innenfor alle produktområder. Bankens kjerneverdier er å være pålitelig, tilgjengelig og løsningsorientert. Mange kunder ønsker den nærheten og tilgjengeligheten som banken tilbyr. Konkurransen i bankmarkedet oppleves fortsatt sterk, spesielt for boliglån og lån til primærnæringer. Grue Sparebank har konkurransedyktige betingelser i forhold til de bankene det er naturlig å sammenligne seg med.

Grue Sparebank gjennomfører regelmessig undersøkelse av kundetilfredshet blant bankens privatkunder i samarbeid med Kantar TNS. Kundeundersøkelsene viser høy kundetilfredshet, og lojalitet godt over snittet for alle bankene i Norge som har gjennomført slike undersøkelser. Undersøkelsene viser at kundene ønsker å bli kontaktet av banken. Kunder som har hatt kontakt med banken er betydelig mer tilfreds med banken enn kunder som ikke har hatt kontakt.

Grue Sparebank er opptatt av lokal verdiskaping i vid forstand og bidrar aktivt for å øke den lokale verdiskapingen for å sikre utviklingsmuligheter og fremtidig kundegrunnlag. Grue Sparebank ser det som viktig at kredittpolicy utformes uavhengig av ønsket om lokal verdiskaping. Banken bidrar derfor til lokal verdiskaping også på andre måter enn gjennom kredittgivning. Grue Sparebank driver ikke forsknings- og utviklingsarbeid i egen regi.

Grue Sparebank bidrar årlig med betydelige beløp til sponsing av idretts- og kulturaktiviteter i lokalområdet. Banken har i 2023 bidratt med kr 6,8 mill. til sponsing og gaver til lag og foreninger - hovedsakelig knyttet til aktiviteter for barn- og ungdom.

Eika Alliansen er et av de viktigste bidragene til lokalsamfunnet

Grue Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av alliansebankene i Eika Alliansen som består av rundt 45 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på om lag 480 milliarder kroner og 2500 ansatte, noe som gjør alliansen til en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet. Med 170 bankkontorer i 114 kommuner er Eika-bankene til stede med avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv. Bankene har lokalt ansatte, kompetente rådgivere med et personlig engasjement, og effektive rådgiverløsninger. Sammen med noen av de beste kundeløsningene i den digitale hverdagsbanken, gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er denne samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika har blant landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker Grue Sparebank

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT, betalingstjenester og samhandlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder.

Bankenes behov for å utvikle nye digitale løsninger, som bidrar til den gode kundeopplevelsen og samtidig ivaretar kundenes sikkerhet samt et økende antall regulatoriske krav, er både krevende og kostnadsdrivende. For å styrke bankenes konkurransekraft har Eika og bankene migrert sine kjernebankløsninger fra danske SDC til Tietoevry. Grue Sparebank var en av tre pilotbanker i prosjektet og gjennomførte bytte av kjernebankløsning i september 2022. Fra og med 2024 vil endringen gi bankene og deres kunder bedre løsninger og mer kostnadseffektiv utvikling av nye løsninger for bankene, sammenlignet med tidligere.

Gjennom Eika får bankene og deres kunder tilgang til et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Dette inkluderer forsikringsprodukter, kort- og smålånsprodukter og spareprodukter i fond, samt eiendomsmegling gjennom Aktiv Eiendomsmegling.

I 2023 inngikk Eika Kredittbank en avtale om fusjon med Sparebank1 Kreditt, og Eika Forsikring inngikk avtale om å slå seg sammen med Fremtind Forsikring. Etter planen, og forutsatt myndighetenes godkjennelse, vil disse selskapene bli fusjonert i 2024 og alliansebankene vil være eiere av og distributører av produkter fra de to sammenslåtte selskapene. Dette er gjort for å styrke de to selskapenes konkurransekraft, som igjen vil bidra til å styrke lokalbankene.

Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene bedre kundeservice. Utover dette leverer Eika kompetanseutvikling og opplæring gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice, depottjenester med Eika Depotservice, samt en rekke andre tjenester innen bærekraft og næringspolitikk, kommunikasjon, marked og merkevare. Alt for å ivareta lokalbankenes behov.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og søker til enhver tid finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

[redacted]

Eika Boligkreditt har ved utgangen av tredje kvartal 2023 en forvaltningskapital på om lag 120 milliarder kroner og er en avgjørende bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Samarbeid med eiendomsmegler

For å kunne tilby våre kunder eiendomsmeglertjenester har banken etablert et samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling Solør. Grue Sparebank har ingen eierinteresser i dette selskapet, kun et rent praktisk samarbeid for å kunne tilby bankens kunder tilgang til profesjonelle eiendomsmeglertjenester.

Økonomisk utvikling for banken

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	52.603	52.609	56.273	70.695	106.005
Netto andre driftsinntekter	25.570	30.620	34.218	39.978	39.588
Driftskostnader	42.547	52.359	56.952	69.684	77.569
Resultat før tap og skatt	35.626	30.869	33.540	40.988	68.023
Tap på utlån	1.365	3.264	1.072	(267)	6.128
Nedskrivninger / gevinst på anleggsmidler	253	0	0	0	0
Resultat for videreført virksomhet før skatt	34.514	27.605	32.468	41.255	61.895
Skattekostnad	7.816	5.568	7.370	8.762	15.077
Resultat for videreført virksomhet etter skatt	26.698	22.037	25.098	32.493	46.818
Totalresultat for regnskapsåret		23.069	30.742	61.347	58.943
Brutto utlån	2.419.515	2.548.764	2.761.369	3.144.279	3.326.311
Utlån lagt i boligkredittforetak	971.602	1.082.381	1.323.455	1.281.176	1.333.576
Tapsavsetninger	6.337	5.892	6.720	6.334	12.689
Innskudd fra kunder	2.227.501	2.481.417	2.695.242	2.896.506	3.078.877
Forvaltningskapital	3.095.060	3.299.356	3.586.092	3.848.564	4.182.394
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3.001.361	3.247.341	3.431.502	3.770.089	3.972.394
Egenkapital	345.396	396.146	424.288	482.935	537.162
Rentenetto	1,75 %	1,62 %	1,64 %	1,88 %	2,67 %
Kostnader i % av inntekter (inkl. utbytte og verdiendring verdipapirer)	54,43 %	62,91 %	62,94 %	62,96 %	53,28 %
Kostnadsvekst	4,00 %	23,80 %	8,77 %	22,36 %	11,32 %
Taps-% utlån	0,06 %	0,13 %	0,04 %	(0,01) %	0,18 %
Misligholds-% (over 90 dager)	0,24 %	0,16 %	0,31 %	0,18 %	0,33 %
LCR	168 %	123 %	208 %	179 %	263,43 %
NSFR	138 %	134 %	138 %	140 %	144,33 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	8,00 %	5,94 %	6,12 %	7,16 %	8,80 %
Kapitaldekning morbank	23,28 %	22,88 %	22,36 %	20,45 %	22,82 %
Kapitaldekning konsolidert	21,49 %	21,92 %	21,22 %	20,73 %	22,87 %
Egenkapital i % av forvaltningskapital	11,16 %	12,01 %	11,83 %	12,55 %	12,84 %
Utlånsvekst	6,14 %	5,34 %	8,34 %	13,87 %	5,79 %
Utlånsvekst inkl. boligkredittforetak	10,72 %	7,08 %	12,49 %	8,34 %	5,30 %
Innskuddsvekst	12,22 %	11,40 %	8,62 %	7,47 %	6,30 %
Innskudd i % av utlån	92,06 %	97,36 %	97,61%	92,12%	92,56 %
Økning i forvaltningskapitalen	9,48 %	6,60 %	8,69 %	7,32 %	8,67 %
Antall årsverk	23,3	25,6	27,7	30,2	31,2

[redacted]

Forvaltningskapital

Grue Sparebanks forvaltningskapital var ved utgangen av 2023 kr 4.182,4 mill. Forvaltningskapitalen økte 8,7 % i 2023. Den gjennomsnittlige økningen i forvaltningskapital siste 5 år er 8,2 %.

Innskudd

Ved utgangen av 2023 utgjorde Grue Sparebanks samlede innskudd fra kunder kr 3.078,9 mill. (jfr. note 33). Innskuddene økte i 2023 med 6,3 %, den gjennomsnittlige økningen i innskudd siste 5 år er 9,2 %. I henhold til Vergemålsloven forvaltes vergemålsmidler fra og med 2013 av Statsforvalteren i det enkelte fylke. Grue Sparebank har etablert avtale med Statsforvalteren og hadde kr 216,8 mill. vergemålsmidler som innskudd pr 31.12.23. Banken har ikke kommunale eller meglede innskudd. Bankens største innskudd (konsolidert) utgjorde pr 31.12.22 kr 90,2 mill. Bankens 20 største innskudd (konsolidert) utgjorde samlet kr 367,0 mill. Bankens innskuddsdekning er 92,6 %, som er en økning fra 92,1 % i 2022. Banken tilbyr kun innskudd med flytende rente, ikke fastrenteinnskudd.

Utlån

Ved utgangen av 2023 utgjorde Grue Sparebanks samlede brutto utlån kr 3.326,3 mill. (jfr. note 7). Bankens samlede vekst i utlån var i 2023 noe lavere enn budsjettert nivå. Utlånene på egen balanse økte i 2023 med 5,8 %. Gjennomsnittlig økning i utlån på bankens egen balanse siste 5 år er 7,9 %. I tillegg til utlån på egen balanse har banken en utlånsportefølje på kr 1.333,6 mill. etablert i Eika Boligkreditt AS, dette er en økning på kr 52,4 mill. fra forrige år. Økningen i utlånsvolum inkludert lån plassert i Eika Boligkreditt AS utgjorde i 2022 5,3 %. Gjennomsnittlig økning i samlet utlån på bankens egen balanse og i Eika Boligkreditt siste 5 år er 8,8 %. Av bankens samlede lån til personmarkedskunder er 30,6 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Bankens utlån til næringsliv utgjorde ved utgangen av 2023 kr 302,6 mill. og er redusert med kr 22,6 mill. i 2023. Lån til næringsliv inkludert lån til landbruk utgjorde 6,2 % av bankens samlede brutto utlån ved utgangen av 2023. Av lån til næringsliv utgjorde lån til landbruksformål 68,0 %.

Banken har ikke fastrentelån på egen balanse og tilbyr ikke valutalån.

Tap på utlån og garantier

Ved vurdering av forventet kredittap skal banken ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Nedskriving beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Utover dette vurderer banken behovet for tilleggsavsetning med bakgrunn i konjunktur-, markedsutvikling og klimarisiko som ennå ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering.

Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

For pantelån er verdien av fast eiendom vesentlig for beregning av forventet kredittap. Utviklingen i verdien på pantobjektene på kort og lang sikt er forbundet med usikkerhet. Banken har gått gjennom engasjementer som er mest utsatt for verdifall, grunnet blant annet pantobjektets beskaffenhet og beliggenhet. I dette arbeidet er det rettet særlig oppmerksomhet på engasjementer i den del av utlånsmassen som har høyest gjeldsgrad og/eller er mest utsatt for bortfall av betjeningsevne.

Ved utgangen av 2023 er det økt usikkerhet om blant annet utviklingen i næringslivet og arbeidsmarkedet, og hvordan dette påvirker kundenes evne til å betjene sine lån. Med grunnlag i denne usikkerheten har banken lagt til grunn mer pessimistiske forventninger til framtidige kredittap. Vurderingene er gjennomført på både individuelt nivå (større engasjementer og utsatte engasjementer), gruppenivå, og ved bruk av skjønn. I de tilfeller engasjementet er vurdert for å ha forhøyet kredittrisiko, eller er merket "forberance", er engasjementet migrert til steg 2. I tilfeller hvor det er avdekket objektive tegn på verdifall er engasjementet migrert til steg 3.

Dersom banken innvilger en rentenedsettelse eller ettergir gjeld til kunder med finansielle vanskeligheter, merkes kunden UTP (tapsutsatt). For andre lettelser enn rentenedsettelse og ettergivelse av gjeld vurderer banken om det er

[redacted]

indikasjoner på at kunden ikke vil komme til å tilbakebetale (UTP). Slike indikasjoner kan være nedbetalingsplaner som inneholder lavere betalinger i begynnelsen av perioden eller et stort engangsbeløp i slutten av nedbetalingsperioden, eller det kan være at det har vært innvilget forbearance på engasjementet mer enn en gang. Kunder i finansielle vanskeligheter og hvor det er innvilget egnede lettelser annet enn rentenedsettelse eller gjeldsettergivelse merkes som utgangspunkt ikke som UTP.

Det er god spredning i utlånsmassen og de fleste større lån er sikret ved pant og /eller garantier. Av utlånene er kr 2.504 mill. sikret med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Grue Sparebank har pr. 31.12.2023 nedskrivinger på 8,5 mill. kr på individuelle lån (steg 3) og 4,3 mill. kr på grupper av utlån (steg 1 og 2) (Jf. note 7). Sum nedskrivinger er økt med kr 6,4 mill. kr fra forrige år. Resultatførte tap på utlån og garantier utgjør 6,1 mill. kr i 2023. Tap på utlån utgjorde i 2023 0,18 % av brutto utlån.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør pr. 31.12.23 1,49 % av brutto utlån som er en økning fra 0,63 % ved utgangen av 2022. Brutto kredittforringede engasjement har økt fra kr 19,8 mill. pr 31.12.22 til kr 49,8 mill. pr 31.12.23 (jf. note 8).

Gjennomsnittlig tap på utlån siste fem år er 0,07 %. Det ble foretatt forholdsmessig store nedskrivinger i fjerde kvartal 2023. De kommende årene forventes noe større tap på utlån enn gjennomsnitt av siste fem år, men lavere enn tap i 2023.

Styret kjenner ikke til lån, garantier eller andre plasseringer som vil kunne føre til tap av betydning i 2024, utover det som er hensyntatt i nedskrivinger på individuelle lån og grupper av utlån.

Verdipapirer

Verdipapirer utgjorde pr 31.12.23 16,1 % av bankens forvaltningskapital. Bankens verdipapirer verdsettes til markedsverdi, jfr. detaljert beskrivelse i note 1.

Verdipapirbeholdning i % av forvaltningskapital pr 31.12.23 (jfr. Noter 26-29):

- Norske obligasjoner med lav kredittrisiko 10,6 %
- Obligasjons- og pengemarkedsfond 0,8 %
- Aksjer og egenkapitalbevis 4,6 %

Overskuddslikviditet som ikke er plassert i verdipapirer, er plassert som kortsiktige innskudd i andre banker.

Avkastning på bankens beholdning av obligasjoner inngår i ordinært resultat. Beholdningen av obligasjoner, sertifikater, pengemarkedsfond og obligasjonsfond er verdsatt til markedsverdi kr 476,2 mill. med en kostpris på kr 475,0 mill.

Aksjeeksponeringen er plassert i selskaper som er strategisk viktige for banken og er klassifisert som anleggsaksjer.

Verdiendring på bankens beholdning av aksjer og egenkapitalbevis inngår i utvidet resultat / totalresultat.

Bankens portefølje av rentepapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS. Øvrig verdipapirbeholdning forvaltes i egen regi. Investering i verdipapirer skjer med bakgrunn i gjeldende markedspolicy og plasseringsrammer fastsatt av styret. Ved plassering prioriteres verdipapirer med lav / moderat risiko. Bankens verdipapirbeholdning og avkastning blir rapportert til styret hver måned.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler utgjorde ved utgangen av 2023 25,5 mill. kr som tilsvarer 0,6 % av bankens forvaltningskapital (jfr. note 30).

[redacted]

Årsresultat

Grue Sparebank oppnådde i 2023 et årsresultat av ordinær drift etter skatt på kr 46.818.097 Dette tilsvarer 1,18 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital var i 2023 kr 3.972.394'.

Driftskostnader i % av driftsinntekter utgjør 53,3 %. Driftskostnadene påvirkes også i 2023 av prosjekt- og parallellkostnader knyttet til bytte av kjernebanksystem; kr. 5,2 mill. kroner er kostnadsført i regnskapet for 2023.

Bankens rentenetto i 2023 ble kr 106,0 mill. som er en økning på kr 35,3 mill. fra 2022. Rentenettoen i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 2,67 %, en økning fra 1,88 % i 2022.Avkastningen på pengemarkedsfond er ført som gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Avgift til innskuddsgaranti- og kristetiltaksfondet utgjorde i 2023 kr 2.985,7, mot kr 2.143,9' i 2022.

Banken har arbeidet over år for å øke andre inntekter utover rentenetto og har lykkes godt med det. Netto gebyr- og provisjonsinntekter ble kr 28,6 mill. i 2023 mot kr 30,7 mill. i 2022.

Sett med bakgrunn i den meget sterke konkurransen i bankmarkedet anser styret resultatet som tilfredsstillende. Styret og administrasjonen har kontinuerlig fokus på tiltak for å bedre lønnsomheten og er tilfreds med utviklingen i bankens resultat.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av bankens stilling ved årsskiftet og styret ser ingen forhold av betydning for stilling og resultat som har inntruffet etter regnskapets avslutning.

Totalresultat etter skatt er kr 58.942.535. Resultat av ordinær drift etter skatt er kr 46.818.097. Totalresultatet etter skatt foreslås disponert slik:

Overført til sparebankens fond:	kr. 40.902.930
Overført til gavefond:	kr. 4.000.000
Overført til fond for urealiserte gevinster:	kr. 12.124.438
Overført fra renter fondsobligasjon:	kr. 1.915.167

Kapitaldekning / egenkapital

Grue Sparebanks beregningsgrunnlag for kapitaldekning var ved årets utgang på kr 2.090.276'. Kapitaldekningen for morbanken var 22,82 % pr 31.12.23. Til sammenligning hadde Grue Sparebank en kapitaldekning pr 31.12.22 på 20,45 % (jfr. note 4). Ren kjernekapitaldekning var 19,00 % pr 31.12.23 og 18,32 % per 31.12.22.

Forholdsmessig konsolidering av kapitaldekning i samarbeidende grupper innebærer at bankens andel av beregningsgrunnlag og kapital i Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS konsolideres inn sammen med bankens tall.

Konsolidert kapitaldekning for Grue Sparebank pr 31.12.23 var 22,87 %. Konsolidert ren kjernekapitaldekning var 19,11 % pr. 31.12.23.

Bankens interne ramme / kapitalmål for minimum konsolidert kapitaldekning inkludert styringsbuffer på 1,5 % er 21,1 % og ren konsolidert kjernekapitaldekning 16,7 %.

Etter årets årsoppgjørsdisposisjoner er sparebankens opptjente egenkapital kr 537,2 mill. som utgjør 12,8 % av forvaltningskapitalen.

Årsregnskapet er på bakgrunn av dette avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvisende oversikt over bankens utvikling og resultat av virksomheten og dens stilling.

[redacted]

Fastsettelse av kapitalkrav

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV).

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning pr 31.12.23:

	Ansvarlig kapital (pilar 1)	8,0 %
+	Bevaringsbuffer	2,5 %
+	Systemrisikobuffer	4,5 %
+	Motsyklisk buffer	2,5 %
=	Samlet krav til ansvarlig kapital i pilar 1	17,5 %

I tillegg kommer bankspesifikt kapitalkrav (pilar 2) og bankes egen styringsbuffer. Finanstilsynet har fastsatt bankens konsoliderte kapitalbehov i pilar 2 til 2,1 % av beregningsgrunnlaget. Av pilar 2-kravet skal ren kjernekapital utgjøre minst 1,18 % og kjernekapital minst 1,58 %.

Kravet til systemrisikobuffer er økt fra 3 % til 4,5 % fra 31.12.23. Motsyklisk kapitalbuffer ble økt fra 1,0 % til 1,5 % fra 30.06.22, videre til 2,0 % fra 31.12.22, og ytterligere til 2,5 % fra 31.03.23.

Grue Sparebank har for Pilar 1 valgt å benytte standardmetoden for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko.

Fastsettelse av tilleggskapital (pilar 2) baserer seg på risikoanalyse av alle virksomhetsområder. Styring og kontroll vurderes for hvert enkelt virksomhetsområde, vurdering og gradering av restrisiko foretas basert på kvaliteten på rutiner og kontroller. Modellen tar utgangspunkt i restrisiko. Kapitalkrav for kredittrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) suppleres med kapitalavsetning for risikoene som ikke er fullt ut dekket i Pilar 1.

Risikoforhold / overordnede mål for risiko og risikotoleranse

Styret har fastsatt at banken skal ha en lav / moderat risikoprofil. Etter fast oppsatt plan foretas løpende rapporteringer gjennom året av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet. Banken utarbeider egen risikorapport til styret hver måned basert på interne og eksterne rammer for virksomheten. For å avdekke eventuell forhøyet risiko gjennomføres stresstester etter fastsatt plan eller etter behov.

Styret gjennomgår / revurderer strategisk plan hvert år. Banken er eksponert for finansiell risiko i form av kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. Banken styrer og følger opp disse risikoene blant annet gjennom regelmessig og detaljert rapportering til styret, årlig budsjettering og bankens internkontrollsystem.

Mest betydningsfulle risikoer og tiltak for å redusere risikoen

Strategisk risiko

Strategisk risiko knytter seg til feil strategiske valg som medfører risiko for tap for banken på grunn av feil satsing, feil investeringer eller uteblitte strategiske beslutninger som truer bankens eksistens. Banken har høsten 2023 arbeidet med ny strategiplan for 2024-28.
Strategisk risiko omfatter også kontroll- og styringsrisiko.

Kredittrisiko

Bankens viktigste risikoeksponering totalt sett er kredittrisikoen i utlånsporteføljen (jfr. note 6). Kredittrisikoen styres av retningslinjer gitt i kredittpolicy, kredittthåndbok, fastsatte bevilgningsfullmakter og krav / retningslinjer fastsatt av myndighetene. Banken har valgt å være mer konservative enn det lovverket pålegger banken. Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på området skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling uten at banken utsettes for unødig risiko. Bankens målsetting innen kredittområdet er at lån / kreditter i all hovedsak skal innvilges med lav eller moderat risiko. Bankens kredittstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig.

Organiseringen innenfor kredittområdet skal være slik at den både ivaretar kundenes krav til service og personlig kontakt og bankens krav til spesialisering, kvalitet og kompetanseutvikling.

[redacted]

Kredittporteføljen skal primært være knyttet til følgende segmenter:

- Personmarkedet
- Primærnæringer
- Små og mellomstore bedrifter med lokal tilhørighet

Porteføljestyring/risikoklassifisering

Kredittkunder er tildelt fast engasjementsansvarlig kunderådgiver i banken. Kunden skal som hovedregel alltid betjenes av samme rådgiver. Alle kunder med tilhørende kreditter risikoklassifiseres ved behandling av lånesøknad.

Modellen banken benytter for kalkulering av kredittrisiko og nedskrivninger er utviklet i og for Eika bankene. Modellene valideres årlig sentralt i Eika for alle bankene, i tillegg vurderes valideringen internt og konkret for Grue Sparebank.

For å analysere kredittrisikoen og tidlig avdekke mulige problemengasjement, legger banken stor vekt på løpende kontakt med kundene innen bedriftsmarkedet og holder seg oppdatert på makroøkonomiske og bransjespesifikke endringer som kan påvirke kredittrisikoen. For bedriftskunder med betydelig aktivitet og engasjement, tilstrebes fortløpende oppfølging av salg, regnskap, inntekter med videre. Det innhentes årsregnskap for bedriftskunder for analyse, oppfølging og fornyet risikoklassifisering.

Risikonivå som fremkommer i bankens modeller for vurdering av kredittrisiko bygger på en kombinasjon av historiske data fra regnskap, historiske hendelser og beregnet sannsynlighet for mislighold.

Risikospredning

Erfaringsmessig er bankens risiko for tap på utlån i hovedsak knyttet til bedriftsengasjementer. Samtidig utgjør finansiering av lokalt næringsliv og næringsutvikling en viktig del av bankens samfunnsoppdrag. Banken har besluttet å begrense utlån til bedriftsengasjementer inkludert landbruksengasjementer til maksimalt 20 % av totale utlån. Bankens andel av bedriftsengasjementer inkludert landbruk utgjorde pr 31.12.23 9,1 % av totale utlån. Av næringslån utgjorde landbrukslån 68,0 % pr 31.12.23.

Andelen bedriftsengasjement av totale utlån er redusert i løpet av siste femårsperiode. Banken har konsentrasjonsrisiko knyttet til lån til landbruksformål. Bedriftsengasjementene ellers har god spredning mellom sektorer. Banken har etablert interne rammer for eksponering mot enkeltbransjer og porteføljekvalitet. Den største kredittrisikoen ligger i de store engasjementene. For å redusere risiko knyttet til de største engasjementene, er enkelte av disse delt med andre banker.

Risiko foreligger også på lån ytet til nyetableringer som banken ser som viktig for å delta i utviklingen av lokalsamfunnet. Styret ser det som viktig at bankens kredittpolitikk vurderes selvstendig, og ikke som en del av vårt bidrag til næringsutvikling.

Utlån til personmarkedet er fordelt på mange små lån, mange med god pantesikkerhet og dermed liten risiko. Prisene på boliger og landbrukseiendommer har fortsatt å stige i vårt område i 2023, men prisnivået på boliger er likevel svært lavt i forhold til bynære områder. Prisene på brukte boliger ligger langt under byggekostnad.

Bankens interne krav er at bankens totale engasjement med en kunde som hovedregel ikke skal overstige 10 % av bankens kjernekapital, med unntak av privatengasjement med spesielt god sikkerhet. Bankens største kredittengasjement pr 31.12.23 utgjorde 9 % av bankens kjernekapital.

Styret anser kredittrisikoen for utlån og garantier samlet sett som moderat ut over foretatte nedskrivninger på individuelle lån (steg 3) og grupper av utlån (steg 1 og 2). Bankens verdipapirer er spredd på mange låntakere, med hovedtyngden innenfor finans og fylker/kommuner. Styret anser kredittrisikoen på obligasjonsporteføljen som lav. Banken har i 2023 gjennomført stresstester på kredittrisikoområdet hvert kvartal.

[redacted]

Operasjonell risiko

Defineres som "risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser" Følgende risikokategorier er analysert:

- Internt og eksternt bedrageri (mislighetsrisiko)
- Arbeidsmiljø og ansettelsesvilkår
- Sikkerhet på arbeidsplassen
- Skade på fysiske eiendeler (fysisk risiko)
- Systemsvikt
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling

Vurdering av operasjonell risiko utføres i forbindelse med årlig risikoanalyse, i tillegg blir det foretatt en skjønnsmessig vurdering om beregnet kapitalbehov i Pilar I er tilstrekkelig.

Markeds- og renterisiko

Eksponering i verdipapir- og rentemarkedet påfører banken tapsrisiko ved negativ utvikling i verdipapir- og rentemarkedet. Bankens retningslinjer og rammer for investering i verdipapirer (markedsrisikorammer) er fastsatt i bankens markedspolicy. Bankens markedspolicy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Hensikten med bankens eksponering i verdipapirmarkedet er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, ved at overskuddslikviditet / likviditetsreserver gir forsvarlig avkastning med begrenset risiko. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en aktiv forvaltning avtale.

For å redusere markedsrisiko styres eksponeringen gjennom etablerte rammer for eksponering innen de forskjellige typer eiendeler og diversifisering. Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltselskap uten at disse er strategiske viktige og ment for varig eie.

Renterisiko oppstår som et resultat av at det er ulik rentebindingstid knyttet til bankens fordringer og gjeld. Ved en renteendring overfor bankens kunder, endres renten på innskudd og utlån samtidig. Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på hovedtyngden av obligasjonsbeholdningen følger markedsrenten og at rentene på obligasjonene reguleres hver 3. måned. Renteøkninger øker avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende økning i bankens resultat. Styret anser bankens renterisiko samlet sett for å være lav.

Bankens driftskonto har flytende rente med daglig rentefastsettelse. Renten på bankens obligasjonslån er knyttet til Nibor 3 mnd. med rentefastsettelse hvert kvartal.

Banken har ingen verdipapirplasseringer, utlån, innlån eller innskudd i utenlandsk valuta. Banken handler kun med valuta til privatkunder som en del av ordinær bankdrift. Bankens valutarisiko er fra utgangen av 2023 utelukkende knyttet til bankens kontantbeholdning av valuta.

Banken har i 2023 gjennomført stresstester på markedsrisikoområdet hvert kvartal.

Likviditetsrisiko

Bankens retningslinjer og rammer for likviditet er fastsatt i bankens likviditetspolicy. Bankens likviditetsstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Generelt vil lavere likviditetsrisiko innebære høyere finansieringskostnad. Banken står derfor ovenfor en avveining mellom bankens samlede innlånskostnad og bankens samlede likviditetsrisiko. Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert og i hovedsak være finansiert med innskudd. Bankens innskuddsdekning var pr 31.12.23 92,6 %. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

Banken rapporterer i henhold til Finanstilsynets bestemmelser LCR (liquidity coverage ratio) og NSFR (net stable funding ratio):

LCR	31.12.23	263 %
NSFR	31.12.23	144 %

[redacted]

Banken har rammer for likviditetseksponering på kort, mellomlang og lang sikt. Banken har god likviditet, og vi anser likviditetsrisikoen som lav innenfor første års tidshorisont. Banken bruker etter behov Eika Boligkreditt AS som langsiktig finansieringskilde for boliglån. Boliglån formidlet til Eika Boligkreditt AS skal i normalsituasjon ha belåningsgrad lavere enn 60 % av markedsverdi. Banken har inngått tilleggsavtale med Eika Boligkreditt AS som muliggjør overføring av lån med belåningsgrad inntil 75 % av markedsverdi. Banken ser på tilleggsavtalen som en beredskapsløsning for likviditetstilgang. Av bankens samlede lån til personmarkedskunder er 30,6 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Banken har i 2023 gjennomført stresstester på likviditetsområdet hvert kvartal.

Renommé- / omdømmerisiko

Svekkelse av renommé / omdømme oppstår på grunn av uheldige hendelser i egen bank, systemer eller hos samarbeidspartnere. For å redusere risiko for svekket renommé ved uheldige hendelser arbeider banken systematisk for å oppnå høy kundetilfredshet og skape tillit hos kundene og eksterne långivere. Kundetilfredshets- og medarbeidertilfredshetsmålinger foretas regelmessig av Kantar TNS.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens internkontroll omfatter kontroller som blant annet skal overvåke bankens kredittrisiko, likviditetsrisiko, kursrisiko og renterisiko. Det utarbeides kvartalsvise stresstester innenfor kreditt-, markeds- og likviditetsområdet.

I en krisesituasjon kan bankens kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR falle under forsvarlig nivå. Bankens gjenopprettingplan beskriver planlagte tiltak for å bringe kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR opp på forsvarlig nivå.

Banken har etablert egen uavhengig risikokontroll- og compliancefunksjon som rapporterer til styret hvert kvartal.

Begrensninger i styring og kontrollrutiner

Begrensninger kan oppstå som følge av at menneskelig dømmekraft i forbindelse med beslutningstaking kan være mangelfull. Feilsituasjoner kan oppstå som følge av menneskelig svikt (ubevisste feil), og kontroller som kan omgås gjennom samarbeid mellom to eller flere ansatte (bevisste feil).

Det er lagt opp til deling av prosesser for å påse at flere personer er involvert for å unngå at samme person innvilger og godkjenner vilkår for innvilgning.

Styring og kontrollrutiner blir evaluert ved hjelp av risikoanalyse for alle bankens virksomhetsområder.

Bærekraft og samfunnsansvar

Norge står overfor store utfordringer og omfattende omstillinger frem mot 2030. Økte krav til virksomhetsstyring, skjerpede regulatoriske krav, økt rapportering og økt vekt på bærekraft i regelverk og tilsyn vil påvirke lokalsamfunn og bedrifter i bankens hovednedslagsfelt. Bærekraft og samfunnsansvar vil samtidig bli en vesentlig driver i utvikling av samfunn og næringsliv i årene som kommer og lokalbankens rolle som pådriver vil bli viktigere enn noen gang.

Store regelverksendringer som motiveres av bærekraft, er allerede i prosess og kommer til å skje med et raskere tempo i bank- og finanssektoren fremover. 1.januar 2023 ble ny lov om bærekraftig finans innført. Taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen (SFDR), samt Climate Delegated Act og Disclosures Delegated Act ble dermed innlemmet i norsk lov.

Bærekraftsdirektivet - Corporate Sustainability Reporting Directive, (CSRD) - trådte i kraft i EU januar 2023 og erstatter gjeldende regler - Non-Financial Reporting Directive (NFRD) - fra og med januar 2024. CSRD innebærer en betydelig utvidelse i omfanget av rapporteringsplikten og hvem som er rapporteringspliktige foretak. CSRD er foreslått innført i norsk lovgivning etter samme modell som i EU, og alt tyder på at Norge vil følge EUs tidsplan.

CSRD-rapportering vil ikke være obligatorisk for Grue Sparebank. Som følge av et nytt EU-vedtak fra november 2023 vil dette gjelde færre banker enn først antatt, ettersom det nye vedtaket vil føre til at grenseverdiene for rapporteringspliktige foretak blir forhøyet. Grensen er imidlertid uavhengig av forvaltningskapitalen. Høyere rentenivå vil gi høyere omsetning, og føre til at flere banker vipper over grensen. For banker med en annen forretningsmodell og porteføljesammensetning enn den gjennomsnittlige Eika-banken kan forholdet mellom netto omsetning og for-

valtningskapital også være annerledes. Banken følger utviklingen og har i 2023 deltatt i et internt Eika prosjekt som tilhører.

Bankens bærekraftstrategi skal underbygge bankens rolle som en drivkraft for lokal vekst, utvikling og bolyst. Våre ansatte, vårt produktspekter, vårt rådgivningstilbud og våre kontorer vil tydeliggjøre lokalbankens rolle som denne vesentlige driveren. Vår nærhet til- og vår kjennskap til våre kunder mener vi gir et godt utgangspunkt for å være en aktør som kan tilby våre tjenester til en voksende kundegruppe som er opptatt av bærekraft.

Historien vår viser at Grue Sparebank alltid har vært opptatt av definisjoner og prinsipper som man i dag kaller bærekraft.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt bidrar til bankens økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankens bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av nye grønne produkter, økt kompetanse hos bankens ansatte og at banken tar gode bærekraftige valg i egen organisasjon og overfor leverandører og samarbeidspartnere. Sammen med Eika Gruppen AS og alle bankene i alliansen, bidrar Grue Sparebank til økt fokus på bærekraft i Norge.

Grue Sparebanks strategi for bærekraft og klima omhandler alle områdene av bærekraftbegrepet ESG. Miljø, natur og klima (E), sosiale forhold og arbeids- og menneskerettigheter(S), og økonomisk kriminalitet, ledelse og styring (G).

Av FN sine 17 bærekraftsmål har vi valgt ut enkelte som vi setter ekstra fokus på, men vi har som bank påvirkningskraft på de fleste av målene. Vi mener at økt kunnskap om bærekraft hos våre medarbeidere underbygger dette og gjør oss til en mer relevant aktør i bærekraftarbeid i fremtiden.

Bærekraftsmål

Av FNs 17 bærekrafts mål har banken i sin bærekraft- og klimastrategi valgt å prioritere:

- God helse og livskvalitet
- God utdanning
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Stoppe klimaendringene
- Samarbeid for å nå målene

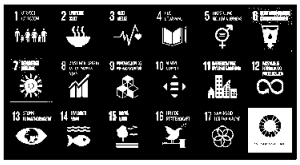

Bankens handlingsregler for bærekraftig virsomhet og samfunnsansvar

Banken har utarbeidet handlingsregler for hvordan banken skal ivareta sitt samfunnsansvar.

Klima og miljø

Banken skal opptre ansvarlig med tanke på klima og miljø. Banken skal ha gode retningslinjer for bruk og håndtering av papir, sortering og gjenvinning av elektronikk/IT-utstyr. Banken skal i stor grad benytte miljøvennlige produkter, og benytter videokonferanser/webmøter der dette er mulig. Banken vil gjennom dette redusere bilkjøring og flyreiser så mye som mulig.

Menneskerettigheter

Banken skal ikke medvirke til brudd på menneskerettighetene, men støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Banken skal respektere alle menneskerettigheter slik de er beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og krever det samme av selskaper som det lånes penger til.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Banken skal bekjempe økonomisk kriminalitet på bakgrunn av risikovurderinger og oppfølging av antihvitvaskområdet, mistenkelige transaksjoner og mulige svindelsaker. For at banken ikke skal bli brukt som et virkemiddel til hvitvasking, finansiering av terror eller dødelige våpen, gjennomfører banken en rekke tiltak. Bankens rutiner og retningslinjer baserer seg på hvitvaskingsloven, med tilhørende forskrift og rundskriv fra Finanstilsynet. Våre hovedoppgaver tilknyttet dette er å gjennomføre risikovurderinger, gjennomføre kundekontroll, undersøke mistenkelige transaksjoner og kunder, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Skatt

Banken skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i. Videre forventes det at bankens kunder er åpne om sine eierstrukturer, at de organiserer sin virksomhet på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon/ver-

[redacted]

diskapning, og ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning ved bruk av skatteparadis. Det innebærer også at selskapene har prosedyrer for iverksettelse av tiltak ved mistanke om at ansatte eller leverandører har gjort seg skyldige i tilrettelegging av skatteunndragelse.

Korrupsjon

Korrupsjon omfatter å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester. Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder både innad i organisasjonen, hos bankens kunder, i selskaper banken investerer i, hos våre fondsleverandører og hos leverandører til bankens egne innkjøp.

Bærekraftig eierskap og investeringsstrategi

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) forvalter Grue Sparebanks likviditetsportefølje under sitt gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

EKFs modell for bærekraftige investering er beskrevet i detalj i selskapets ESG-dokument (Environmental, social and corporate governance). Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.

Når EKF gjør en investeringsbeslutning, vil et selskaps ESG-profil inngå som et av kriteriene for utvelgelse. EKF følger også Statens Pensjonsfonds (Oljefondet) investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer at EKF ikke investerer i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.

Ytterligere detaljer er beskrevet under fondsplasseringer for våre kunder lengre ned i dokumentet.

Lokalt engasjement

Et viktig bærekraftig tiltak som årlig bidrar positivt til lokalsamfunnet er bankens gavetildeling. Dette er et viktig kjennetegn for Grue Sparebank og i 2023 fordelte vi kr 6,8 millioner til lag og foreninger i vårt distrikt. Bærekraftige tiltak i søknadene blir lagt ekstra vekt på i vurderingen av søknadene, og tiltakene er spesielt rettet mot aktiviteter for barn og unge.

Banken bidrar også med sponsormidler til lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Dette er sponsoravtaler med idrettslag, støtte til konserter og arrangementer, annonsestøtte og samarbeid med handelsstandsforeningene i kommunene hvor banken har kontorer. De fleste avtalene er langsiktige med forutsigbarhet for begge parter. Ambisjonen til banken er å gi lokale lag og foreninger en økt mulighet for å skape aktivitet, som igjen underbygger økt bolyst, gode helsebringende tiltak og økt livskvalitet.

Banken har fortsatt samarbeid med Høgskolestiftelsen i Kongsvinger / Høgskolen i Innlandet, og har i 2023 gitt kr 750.000 til finansiering av en forskerstilling ved Høgskolen. Total har banken gitt kr 3 millioner over 4 år til denne satsningen. Forskningssenteret som finansieres med en kombinasjon av offentlige og private midler skal inngå som en del av Innlandet Science Park. Høgskolen har de seneste årene etablert to nye studier innen Bærekraftsøkonomi og Digital ledelse og business analytics

Ambisjonen er at satsingen vil gi regionalt næringsliv og offentlig sektor:

Større tilgang på unge lokale talenter

- Tilgang på relevant forskningsbasert kunnskap og internasjonal kompetanse om bærekraft og digital analyse
- Økt innovasjonskraft
- Mulighet til å investere i de gode bærekraftige forretningsideer utviklet ved forskningssenteret
- Regional vekst

Kunder

Grue Sparebanks viktigste bidrag i bærekraftarbeidet er å bevisstgjøre kundene og lære de å ta gode valg. God helhetlig rådgivning, tilbud om og utvikling av grønne produkter, økt intern kompetanse på bærekraft og aktiv bruk av kompetansen i møter med kunder og samarbeidspartnere, vil være viktig i årene som kommer.

Markedsføringen og rådgivning av salg av produkter og tjenester skal skje på en etisk måte, med basis i saklig og korrekt informasjon, i samsvar med gjeldende lover og regler. Priser for de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig

i bankens nettsider og i bankens lokaler. Bankens informasjon til kundene ved tilbud om produkter og tjenester skal være nøyaktig, forståelig og pålitelig, og aldri bevisst være tvetydig eller egnet til å villede en kunde. Banken skal oppfylle kravene i ny personvernforordning. Forordningen stiller blant annet krav om at kunder og ansatte har rett til å kreve sletting av egne personopplysninger (retten til å bli glemt), samt rett til å ta med seg sine personopplysninger (dataportabilitet) til annen virksomhet.

Produkter

Finansiering

Grue Sparebank tilbyr grønne lån til private kunder og næringskunder under visse forutsetninger.

- Grønt boliglån: Boliglån som tilbys kunder som har energimerke A eller B på sin bolig.
- Grønt næringslån: Næringslån som tilbys kunder som har energimerke A eller B på sin næringseiendom eller gjør bærekraftige tiltak i næring.
- Grønt billån via Eika Kredittbank AS: Et grønt billån for deg som skal kjøpe en miljøvennlig bil, ny og brukt bil. Bilen må være 0-utslippsbil og den kan maks være 14 år når lånet er nedbetalt.
- Grønn leasing via De Lage Landen Finans Norge AS: Det kan være løsninger som fremmer energieffektivitet, bruk av alternative energikilder, mindre karbondioksidutslipp eller som fokuserer på varigheten til våre naturressurser. Det finnes mange unike løsninger for produkter, tjenester og metoder som ikke bare høyner gevinsten eller forbedrer resultatene, men fremfor alt samtidig reduserer energiforbruket eller gir mindre avfall og forurensning. Clean technologi.

Energimerking av boliger og yrkesbygg

Forsikring

Grue Sparebank tilbyr skadeforsikringer og personforsikringer som agent for Eika Forsikring AS. Forsikring skaper trygghet og forutsigbarhet for våre kunder og er et viktig produkt i bankens portefølje. Eika Forsikring tar sitt samfunnsansvar på alvor, og vi jobber for at bærekraft skal være et sentralt element i sine kjerneprosesser og produkter. Selskapet har mål om å være et bærekraftig og innsiktsbasert forsikringsselskap.

Bærekraft i Forsikring

- **Skadeforebygging**

  Eika Forsikring skal utvikle bærekraftige skadeoppgjør/produkter som stimulerer til klima- og miljøsmart adferd.

  Det mest bærekraftige for både samfunnet, kunden og forsikringsselskapet er å forhindre at skaden oppstår. Oppståtte skader er miljøbelastende ettersom det medgår ressurser til å reparere eller erstatte skadene. Dette betyr at skadeforebyggende arbeid bidrar til å redusere klimautslipp. Målet med det skadeforebyggende arbeidet er derfor å gi kundene kunnskap og motivasjon til å forebygge og begrense skader.

Det er ikke bare gjennom kundekommunikasjon at forebygging mot at skader skjer er et fokus. Bærekraft gjør seg gjeldende i flere former i vilkårene til våre forsikringer, f.eks. ved sikkerhetstiltak som premieres gjennom ulike rabatter ved tegning av forsikring, sikkerhetsforskrifter som forklarer kunden klart hva hen skal gjøre for å unngå skader. Eksempelvis belønner vi unge bilfører under 23 år som kjører skadefritt, vi tilbyr videolege-konsultasjon, og reduserer da behovet for transport til og fra legekontorer o.l.

En av indikatorene vi måler er bruken av Termografering hos landbrukskunder. Et sikkerhetstiltak som gir bonden informasjon om bygningens tilstand vedrørende brannrisiko. Med bedre forståelse for eget risikobilde, kan bonden med tiltak sørge for å minske denne risikoen.

- **Grønne skadeoppgjør**

Når skade inntreffer har vi fokus på å velge bærekraftige løsninger, til det beste for kunden og samfunnet. Herunder har vi blant annet fokus på sirkularitet i skadeoppgjør og god dialog med vår leverandørkjede. I selskapets skadeoppgjørsprosesser prioriteres leverandører som har sertifisering gjennom ISO 14001, Miljøfyrtårn, EMAS eller lignende standard.

Når skaden først oppstår er det alltid nærmeste kompetente leverandør med avtale som får oppdraget. Ved å velge best mulig fagkompetanse med utgangspunkt i geografisk nærhet, unngås unødvendige utslipp ved at man minimerer unødvendig transport av deler og personell.

Eika Forsikring tilbyr videotaksering, og fjernavlesning av tørkeprosessen og har fokus på tilbakestillingsmetoder; reparasjon fremfor utskiftning, og gjenbruk fremfor nytt.

- **Ansvarlig forvaltning**

I henhold til åpenhetsloven gjennomfører Eika Forsikring aktsomhetsvurderinger av sine leverandører.

Leverandører som utfører arbeidet i et skadeoppgjør skal kunne dokumentere gode prosesser på miljøledelse i det enkelte oppdraget, samt ha fokus og måltall på reparasjon fremfor bytte. I tillegg stilles det krav om at leverandør gir rettferdige lønnsbetingelser i form av tariffavtaler.

Klimarisiko er en viktig faktor i vårt arbeid fremover. Det forventes blant annet et økt omfang av naturskader som følge av miljø- og klimaendringer. Klimaendringer påvirker hvordan vi priser og risiko vurderer forsikringsproduktene våre, og vi analyserer kontinuerlig effekter av f.eks. ekstremvær og endring i vår eksponering.

I Eika Forsikring er det derfor en pågående utvikling av en skademodell som kombinerer skadedata med klimadata for å øke innsikt i sammenheng mellom klimaendringer og skader. Her benyttes både historiske tendenser og fremadrettede scenarier.

Fondsplasseringer for kunder

Grue Sparebank tilbyr spareprodukter i fond som agent for Eika Kapitalforvaltning AS. På samme måte som vi tar samfunnsansvar lokalt, gjør Eika Kapitalforvaltning det samme globalt.

Banken bryr seg om hvordan pengene til våre kunder blir investert. Det betyr at våre kunder skal kunne være trygge på at produktene vi leverer oppfyller strenge krav til samfunnsansvar, bærekraft, etikk og åpenhet.

Eika kapitalforvaltning har etablerte tydelige retningslinjer for sin investeringsprofil og selskapet har lenge fulgt oljefondets investeringsprofil i forhold til ansvarlige investeringer.

De selskapene som Etikkrådet i Norges Bank fraråder, investerer ikke Eika Kapitalforvaltning i. Det grunnleggende i investeringsfilosofien er at selskapet ikke investerer i selskaper som anklages for:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

[redacted]

Det investeres heller ikke i selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen og landminer, eller selskaper som formidler salg av militært materiell til visse stater.

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har Eika Kapitalforvaltning også valgt å utvide listen til å inneholde selskaper innen følgende industrier:

- Kull: Kullbasert kraftproduksjon bidrar negativt til klima, i tillegg til at det knytter seg usikkerhet rundt arbeidsforhold og sikkerhet i mange deler av verden.
- Tobakk: På verdensbasis dreper tobakk mer enn syv millioner mennesker hvert år (NHI.no) og fører til enorme helsekostnader.
- Gambling: Spillavhengighet rammer ofte familier og barn, i tillegg har Casino- og spillvirksomhet en høy risiko for hvitvasking av penger og bestikkelser.

Ansvarlige investeringer handler om at vi som bank og Eika Kapitalforvaltning som investeringsselskap søker å investere i de selskapene som fremmer og tar hensyn til miljø og sosiale forhold i bedriften, så vel som hvordan de styres, organiseres og administreres.

Det er viktig å tenke miljø i alle beslutninger som tas fordi kloden vår utsettes for omfattende menneskeskapte klimaendringer. Eika Kapitalforvaltning er tydelig på at de som investor kan være med på å påvirke denne utviklingen. Dette ved å løfte bærekraftperspektivet hos dagens selskaper og investere i nye selskaper som utvikler fremtidens løsninger for å ivareta miljøet vårt bedre.

Nulltoleranse for diskriminering

Det skal aldri finne sted diskriminering av kunder på grunn av alder, kjønn, rase, religion, nasjonalitet eller sivil status. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal være de samme. Mulighetene skal videre være like uavhengig av alder, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamming, hudfarge, språk, religion, legning, livssyn eller funksjonsevne. Ingen form for verbal, fysisk og seksuell trakassering skal forekomme.

Bærekraftige innkjøp

Banken skal stille krav til sine leverandører og samarbeidspartnere om å være opptatt av samfunnsansvar og bærekraft. Vårt ansvar ligger også i våre forretningsforbindelser som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Barnearbeid er uakseptabelt. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede arbeidsforhold. Det gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1 juli 2022 og skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Grue Sparebank har stort søkelys på overholdelse av pliktene etter åpenhetsloven, og styret har blitt løpende orientert om hvilke plikter som skal overholdes og hvilken plan virksomheten har for å utføre aktsomhetsvurderinger både internt og av forretningspartnere og leverandører. Banken har etablert egen strategi for bærekraft. Bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar er behandlet og vedtatt av styret og omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Forretningsdrift, valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk standard.

En viktig del av samfunnsansvaret handler om å vurdere/ sikre at virksomhetens leverandører følger de til enhver tid gjeldende regler om grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og bærekraft. Ved valg av forretningspartner og leverandører skal banken benytte leverandører som er opptatt av samfunnsansvar, og som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede og anstendige arbeidsforhold. Dette gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Grue Sparebank har som ledd i sin risikovurdering sendt ut skriftlig forespørsel i form av spørreskjema til leverandører, der det er spurt om behandling av data, ESG og egenerklæring for leverandøratferd. I egenerklæringen som leverandørene blir bedt om å signere, står det følgende om hvilke momenter banken ønsker bekreftet fra sine leverandører:

[redacted]

- Selskapet bekrefter å utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at den ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer, lover eller regler knyttet til menneske og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask.

- Selskapet bekrefter å arbeide forebyggende for at produsenter og underleverandører av varer eller tjenester i forbindelse med leveranser til Grue Sparebank ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask

Av andre dokumenter som omhandler menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold velger vi å trekke frem at banken har utarbeidet policy for personvern, etiske retningslinjer, retningslinjer for HMS, retningslinjer for håndtering av interessekonflikter, retningslinjer for utkontraktering og retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold. Dokumentene er gjenstand for regelmessig oppdateringer og revisjon.

Styret i Eika Gruppen har vedtatt policy for anskaffelser og utkontraktering samt oppdatert policy for bærekraft med krav om aktsomhetsvurdering av avtaler inngått av Eika Gruppen. Dette gjelder også for avtaler som inngås av Eika gruppen på vegne av bankene.

Kredittgivning

Kreditt er Grue Sparebanks bærende virksomhetsområde og en viktig del av bankens samfunnsoppdrag. Kreditt er det område hvor banken har størst mulighet til å kunne påvirke innenfor bærekraft gjennom ansvarlig kredittgivning.

Vårt mål skal være å jobbe for en bærekraftig utlånsportefølje og bærekraft og klimarisiko er en fast del av bankens kredittvurdering i næringsengasjementer.

Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt søkelys på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet.

Dette innebærer blant annet at banken skal ha fokus på at varer og tjenester produseres på en bærekraftig måte, om kunden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og om kunden forurenser miljøet. Banken skal også sikre ansvarlige utlånsvirksomhet gjennom å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretningsdrift og eierstyring.

Klimarisikoen er et resultat av hvordan bankens kunder påvirkes av både fysiske klimaendringer som kan gi økte kostnader (fysisk risiko) og økonomisk risiko knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Banken har utarbeidet retningslinjer for vurdering av risiko knyttet til klima og bærekraft i kredittvurderingen, spesielt for bedriftskundene, og foretas en vurdering av kundens bransje, panteobjekter og leverandører og kunder.

Bankens konkurrenter

Banken skal opptre med respekt og redelighet overfor sine konkurrenter. Opplysninger som banken gir om seg selv, sine produkter og om sine konkurrenter, skal være korrekte.

Medarbeidere og trivsel

Bankens ansatte og valgte representanter skal behandles med respekt, og skal rettidig få forelagt seg den informasjon og de opplysninger som de etter lov, forskrifter, bankens vedtekter og internt regelverk har krav på. Banken skal skape et trivelig og motiverende arbeidsmiljø, med gjensidig tillit, samarbeid og åpenhet.

Grue Sparebank hadde ved utgangen av 2023 31 ansatte, hvorav ingen er ansatt på deltid. Gjennomsnittlig antall årsverk var 31,2 og av bankens ansatte var 51,6% kvinner

Våre medarbeidere er vår viktigste ressurs og banken er veldig opptatt av å skolere ansatte. Vi har 20 autoriserte rådgivere og alle bankens ansatte følger obligatoriske opplæringsløp i Eika skolen i tillegg til årlige oppdateringer for autoriserte.

Banken gjennomfører medarbeiderundersøkelser om tilfredshet hvert kvartal.

[redacted]

Adm. Banksjef		1		
Internservice	3	6	2	2
Autoriserte rådgivere	7	6	7	6
Kundeservice	6	2	2	1
	16	15	11	9

Etterlevelse

Dersom banken oppdager at kunder, leverandører og selskaper banken har investert i, ikke handler i tråd med bankens forventninger i forhold til bærekraft, miljø og samfunnsansvar, vil banken opprette dialog med selskapet for om mulig å få til en endret praksis. Hvis selskapet fortsetter å bryte bankens krav, vil det kunne medføre at det startes en prosess mot en avvikling av kundeforholdet eller salg av eierposisjonen i selskapet.

Corporate governance

I dette avsnittet ønsker vi å gi en kortfattet beskrivelse av prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Grue Sparebank.

Årsrapport og kvartalsrapporter tilgjengeliggjøres på bankens hjemmeside.

Bankens styringsstruktur følger Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) som trådte i kraft fra 01.01.16.

Bankens valgkomite er sammensatt på følgende måte:

- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av og blant de ansatte i banken

Bankens generalforsamling er sammensatt på følgende måte:

- 9 medlemmer og 4 varamedlemmer valgt av bankens innskytere
- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av Grue kommune
- 4 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i banken

Generalforsamlingen har avholdt ett møte i 2023.

Bankens styre er sammensatt på følgende måte:

- 5 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av ansatte

Kvinneandelen i styret utgjør 60 %, når en etter vanlig praksis utelater ansattes representant fra beregningen. Første vararepresentant er kvinne. Ansattes representant i styret er kvinne og ansattes vararepresentant i styret er mann. Styret har i 2023 avholdt 12 ordinære styremøter og 3 styremøter hvor behandling av kredittsaker ikke kan vente til neste ordinære styremøte. Totalt har styret behandlet 219 saker.

Bankens samlede styre utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Styret skal samlet ha den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta risiko- og revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Bankens styrings- og kontrollsystemer er basert på lover og forskrifter, i tillegg til interne rammer og fullmakter vedtatt av styret. Banken foretar årlig risikoanalyse for virksomheten. Bankens arbeidsprosesser og kontrollrutiner er utformet for å begrense risiko knyttet til virksomheten.

Bankens ledergruppe består av åtte medlemmer, hvorav en kvinne og sju menn.

[redacted]

Bankene i Eika alliansen har tegnet felles styre og ledelsesansvarsforsikring. Forsikringssum utgjør kr 200 mill., inkludert saksomkostninger, pr forsikringstilfelle og totalt for alle sikrede i løpet av forsikringsperioden (12 mnd.)

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etterlevelse av lover og forskrifter, etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø, sikkerhet samt det ytre miljø. Bankens system for overvåkning av «uvanlige» transaksjoner knyttet til mulig hvitvasking har rapportert et betydelig antall saker i 2023. Banken har et system som automatisk «flagger» mistenkelige transaksjoner som må undersøkes nærmere. Saker hvor det etter nærmere undersøkelser mistenkes at forholdet er knyttet til hvitvasking og/eller terrorfinansiering, er rapportert til Økokrim. Bankens øvrige hendelsesrapportering har ikke avdekket vesentlige avvik i 2023.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

Banken har ved årets utgang 31 fast ansatte med en gjennomsnittsalder på 46,3 år. Alle er ansatt på heltid. I tillegg har fem personer fungert som ekstrahjelp/vikarer i løpet av året. Totalt er det utført 31,2 årsverk i 2023. Banken har en kvinneandel på 51,6 % blant fast ansatte. Det legges til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter og bankfaglige temaer. Alle faste ansatte har i løpet av året deltatt på eksterne og / eller interne kurs for oppdatering og opplæring. Ved utløpet av 2023 er 13 av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 20 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 5 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 18 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 6 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 12 autoriserte kredittrådgivere.

Kunnskap om bærekraft hos bankens ansatte er nøkkelen til godt bærekraftarbeid og rådgivning. For alle kandidater som skal autoriseres eller fornye sin autorisasjon, uavhengig av ordning, gjelder et kompetansekrav som dekker økt innsikt i grunnleggende bærekraft, klimarisiko, ESG-kriterier og EUs arbeid med bærekraftig finans.

Banken er medlem av Glåmdal HMS Tjeneste. Banken har en ordning med fast aktivitetstillegg for alle ansatte som kan benyttes til dekning av utgifter til trening og andre aktiviteter.

Sykefraværet var 4,10 % i 2023, noe som er en økning fra 2,24 % i 2022. Helsetilstanden til de ansatte må karakteriseres som god med lite korttids sykefravær. Sykefraværet skyldes ikke skader eller ulykker i banken.

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 21 i årsregnskapet.

Banken har ingen ordning med variabel godtgjørelse (prestasjonslønn / bonus) for noen av bankens ansatte.

De ansatte er innmeldt i bankens pensjonsordning, behandlingsforsikring, gruppelivsforsikring og reiseforsikring.

Banken har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for bankens ansatte med følgende sparesatser betalt av Grue Sparebank:

- 7 % innskudd av lønn mellom 0 G og 7,1 G
- 17 % innskudd av lønn mellom 7,1 G og 12 G

[redacted]

Ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning blir kompensert for differansen mellom beregnet reduksjon i pensjon ved overgang til innskuddsbasert pensjon.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelser / Pulsmålinger gjennomføres fire ganger årlig. Tiltak iverksettes innenfor de områder hvor det er avdekket svakheter. Styrets oppfatning er at arbeidsforhold, trivsel og miljø i banken er godt.

Bankens verdier og ansatte er sikret med moderne utstyr.
Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.
Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene for kommende år

Veksten i norsk økonomi i 2024 antas å bli om lag på linje med 2023 og arbeidsledigheten ventes å øke noe, men de fleste analysemiljøer venter at det går mot en myk landing i norsk økonomi og at rentetoppen nå er nådd. I rentemøtet i januar 2024 besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent, og signaliserte at den vil bli liggende på samme nivå en god stund fremover.

Prisveksten ventes å fortsette å avta gradvis i lys av at økonomien kjøles ned og prisimpulsene fra utlandet blir svakere. På den andre siden vil svak krone og høy kostnadsvekst i bedriftene bidra til å holde inflasjonen oppe. Lokal industri er for en stor del er utsatt fra konkurranse fra utlandet.

Mange landbrukskunder har investert mye de senere årene. Generelt dårlige avlinger i 2023, kombinert med økte renter, merkes godt. Gode produksjonsresultater over flere år og god omstillings- og tilpasningsevne er viktige bidrag for rettidig betjening av lån.

Den samlede situasjonen for privatkundene og landbrukskundene er i all hovedsak god. Risikoen ved utlån til privatmarkedet vil øke ved fall i boligprisene.

Grue Sparebank forventer en utlånsvekst på egen balanse på noe høyere nivå enn 2023 for privatmarkedet. For bedriftsmarkedet ventes noe større utlånsvekst, etter flere år med reduksjon i utlånsvolum.

Volumet av misligholdte lån og tapsutsatte lån er lavt, men har økt i 2023. Samlet har banken budsjettert med tap på 0,15 % av brutto utlån i 2024. Til sammenligning utgjorde tap på utlån 0,18 % av brutto utlån i 2023 og -0,01 % av brutto utlån i 2022. Samlet sett vil kredittrisikoen være moderat.

Gjennom strategiske etableringer og endret arbeidsmetodikk de senere år, mener styret banken har et godt grunnlag for å skape gode resultater i årene framover.

Styret mener Grue Sparebank er konkurransedyktig med sine produkter både på pris og kvalitet. Styret vurderer bankens økonomiske stilling som tilfredsstillende og forventer en stabil utvikling som gjør oss i stand til å oppfylle kundenes krav på en tilfredsstillende måte.

Kirkenær, 07.03.2024

Hanne Haukerud Rolsdorph
Styreleder

Frank Rognstad
Nestleder

Anita Madshus
Styremedlem

Jan Erik Bråten
Styremedlem

Kari Nordset Birkely
Styremedlem

Jeanette Bjørndalen
Styremedlem

Bernt Kr. Snapa
Administrerende banksjef

[redacted]

Ordinært resultat - Tall i tusen kroner	Noter	**2023**	**2022**
Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		169.450	99.145
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		22.901	10.875
Rentekostnader og lignende kostnader		86.346	39.324
Netto renteinntekter	Note 18	**106.005**	**70.695**
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		30.243	33.712
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1.692	2.977
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		6.939	9.213
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		2.003	-1.498
Andre driftsinntekter		2.095	1.528
Netto andre driftsinntekter	Note 20	**39.587**	**39.977**
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	35.816	31.172
Andre driftskostnader	Note 22	39.000	36.011
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 30	2.753	2.501
Sum driftskostnader før kredittap		**77.569**	**69.684**
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	6.128	-267
Resultat før skatt		**61.895**	**41.255**
Skattekostnad	Note 23	15.077	8.762
Resultat av ordinær drift etter skatt		**46.818**	**32.493**
Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 25	12.125	28.854
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		**12.125**	**28.854**
Sum andre inntekter og kostnader		**12.125**	**28.854**
Totalresultat		**58.943**	**61.347**

[redacted]

Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	**2023**	**2022**
Kontanter og kontantekvivalenter	Note 24-25	34.528	32.350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 24-25	133.288	32.147
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 24-25	3.313.622	3.137.945
Rentebærende verdipapirer	Note 26	444.488	400.928
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 27-28	226.165	214.597
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	Note 29	758	907
Varige driftsmiddler	Note 30	25.483	26.830
Andre eiendeler	Note 31	4.062	2.859
Sum eiendeler		**4.182.394**	**3.848.564**

Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	**2023**	**2022**
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 32	3.078.877	2.896.506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 33	452.958	401.645
Annen gjeld	Note 34	14.400	14.565
Betalbar skatt	Note 23	14.437	7.896
Andre avsetninger	Note 6, 10-11	4.358	4.851
Ansvarlig lånekapital	Note 33	40.201	40.166
Sum gjeld		**3.605.231**	**3.365.629**
Fondsobligasjonskapital	Note 35	40.000	0
Sum innskutt egenkapital		**40.000**	**0**
Fond for urealiserte gevinster		75.375	63.251
Sparebankens fond		452.287	411.384
Gavefond		9.500	8.300
Sum opptjent egenkapital		**537.162**	**482.935**
Sum egenkapital		**577.162**	**482.935**
Sum gjeld og egenkapital		**4.182.394**	**3.848.564**

Kirkenær, 07.03.2024

Styret i Grue Sparebank

Hanne Haukerud Rolsdorph
Styreleder

Frank Rognstad
Nestleder

Anita Madshus
Styremedlem

Jan Erik Bråten
Styremedlem

Kari Nordset Birkely
Styremedlem

Jeanette Bjørndalen
Styremedlem

Bernt Kr. Snapa
Administrerende banksjef

[redacted]

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Netto utbetaling av lån til kunder		-182.031	-382.910
Renteinnbetalinger på utlån til kunder		151.794	94.688
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		182.371	201.264
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-60.915	-26.186
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner		-0	-4.182
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner		4.993	1.921
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner		-41.401	59.519
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner		21.820	8.945
Netto provisjonsinnbetalinger		28.551	30.734
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta		5.103	-1.498
Utbetalinger til drift		-72.721	-65.655
Betalt skatt		-8.217	-7.940
Utbetalte gaver		-3.904	-2.863
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		**25.442**	**-94.162**
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler		-2.109	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer		-2.218	-42.397
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer		6.501	55.546
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		6.939	9.213
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet		**9.113**	**22.362**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld		50.000	5.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld		-16.807	-7.787
Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-2.492	-1.530
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital		40.000	0
Renter på fondsobligasjon		-1.937	0
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet		**68.764**	**-4.317**
A + B + C Netto endring likvider i perioden		**103.319**	**-76.117**
Likviditetsbeholdning 1.1		64.497	140.614
Likviditetsbeholdning 31.12		**167.816**	**64.497**
Likvidetsbeholdning spesifisert:			
Kontanter og kontantekvilvalenter		34.528	32.350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker		133.288	32.147
Likviditetsbeholdning		**167.816**	**64.497**

[redacted]

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	**2023**	**2022**
Nøkkeltall resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	54,02%	62,12%
Kostnadsvekst siste 12 mnd	11,32%	22,36%
Egenkapitalavkastning*	8,80%	7,16%
Innskuddsmargin hittil i år**	2,05%	0,92%
Utlånsmargin hittil i år***	5,27%	3,34%
Netto rentemargin hittil i år ****	2,67%	1,88%
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert (resultat etter skatt minus fondsobligasjonsrenter / snittet av egenkapital IB og UB)		
** Innskuddsmargin hittil i år (Sum rentekostnader kunder / gjennomsnittlig innskudd)		
*** Utlånsmargin hittil i år (Sum renteinntekter kunder / gjennomsnittlig utlån)		
**** Netto rentemargin hittil i år (Netto renteinntekter / gjenommsnit. forvaltningskapital)		
Innskudd og utlån		
Utlån til kunder - Andel BM - Bankens egen balanse	9,13%	10,35%
Overføringsgrad til boligkreditt (kun PM)	30,61%	31,24%
Innskuddsdekning (bank)	92,56%	92,12%
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,00%	18,32%
Kjernekapitaldekning	20,91%	18,32%
Kapitaldekning	22,82%	20,45%
Uvektet kjernekapitalandel	10,57%	9,60%
Likviditet		
LCR	263,43%	178,93%
NSFR	144,33%	140,20%

[redacted]

Morbank	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			
Tall i tusen kroner	Hybrid-kapital	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2022	**0**	**411.384**	**8.300**	**63.251**	**482.935**
Resultat av ordinær drift etter skatt		42.818	4.000		46.818
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader				12.124	12.124
Totalresultat 31.12.2023	**0**	**42.818**	**4.000**	**12.124**	**58.942**
Utstedelse av ny hybridkapital	40.000				40.000
Renter på hybridkapital		-1.916			-1.916
Utdeling fra gavefond			-2.800		-2.800
Egenkapital 31.12.2023	**40.000**	**452.287**	**9.500**	**75.375**	**577.162**
Egenkapital 31.12.2021		**383.596**	**6.000**	**34.692**	**424.288**
Resultat av ordinær drift etter skatt		27.493	5.000		32.493
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		295		28.559	28.854
Totalresultat 31.12.2022	**0**	**27.788**	**5.000**	**28.559**	**61.347**
Utdeling fra gavefond			-2.700		-2.700
Egenkapital 31.12.2022	**0**	**411.384**	**8.300**	**63.251**	**482.935**

[redacted]

Note 1 - regnskapsprinsipper

Generell informasjon

Banken tilbyr banktjenester og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Solørvegen 1048, Kirkenær.

Regnskapet for 2023 ble godkjent av styret 07.03.2024.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er tredd i kraft og hvor foretaket ikke har valgt tidlig anvendelse

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning av bankens regnskap.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Grue Sparebank.

Inntektsføring

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

[redacted]

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken tilbyr ikke utlån med fast rente. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi

av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrøsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på netto balanseført verdi og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterliggere detaljer henvises det til note 2.

Nedskrivningsmodell i banken

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som EAD x PD x LGD, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Banken benytter seg av Eika sin løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD), vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning og selve beregningen av forventet kredittap (ECL). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

[redacted]

Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

Sikringsbokføring

Grue Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter / skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investeringseiendom

Investeringseiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Banken har ikke i slike eiendommer.

Leieavtaler

Innføring av ny IFRS 16 standard medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17. Banken har kun utleieavtaler (banken er leietager).

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn 5 000 USD) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse

[redacted]

inkluderer elementer som fast leie i leiekontraktene. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausuler før endelig kontraktsutløp er medregnet i leieforpliktelsen dersom det er sannsynlig at opsjon eller klausul vil bli benyttet. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittrisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og - forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

[redacted]

Fondsobligasjonslån

Fondsobligasjoner som er evigvarende, og hvor banken har en ensidig rett til å ikke betale renter til investorene under gitte vilkår, tilfredsstiller ikke definisjonen til finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Slike obligasjoner klassifiseres som egenkapital i balansen (hybridkapital) og renten behandles som utbytte og presenteres som reduksjon i sparebankens fond.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 2 - Kredittrisiko

Definisjon av mislighold

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
  - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
  - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Definisjon av mislighold innebærer innføring av karensperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karensperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karensperioden er tolv måneder.

Eksponering ved mislighold (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

[redacted]

Tap ved mislighold (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

Sannsynlighet for mislighold (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektes ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn 6 måneder. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd. beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventet levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justering for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor).

Modellene blir årlig validert og rekalibrert ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 0,5 % **og** PD liv > PD liv ini * 2

For å fange opp den ulik sensitivitet for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser

som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har ett overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventninger til fremtiden er tatt hensyn til gjennom PD-prognoser for henholdsvis PM- og BM-porteføljen i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). I basisscenariet er det det benyttet makroprognoser fra SSBs rapport «Konjunkturtendensene», og mer langsiktige prognoser fra IMF for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB-rapporten.

Tabellen viser makroprognoser for basis-scenariet:

BNP Fastlands-Norge	0,7	0,9	1,7	2,4	2,2	2,0	1,8
Pengemarkeds-rente (nivå)	4,2	4,7	3,9	3,3	3,3	3,1	2,9
Arbeidsledighets-rate (nivå)	3,6	3,9	4,1	4,2	4,0	4,0	4,0

Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med baisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester, sett i sammenheng med vektingen av scenariene.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå PM. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå BM.

Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9

I note 13 fremkommer resultatene av utvalgte scenarioberegninger, blant annet forventet kredittap dersom henholdsvis makrofaktorene i nedside- og oppsidescenarioet var benyttet i beregningene.

[redacted]

Nedskrivninger i steg 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen minimum årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside, som vektes med hhv. 70, 10 og 20 prosent. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Banken anvender scenarioanalyse ved nedskrivninger i steg 3. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

Note 3 - Anvendelse av estimat og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimatene og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

Nedskrivning på utlån og garantier

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen minimum årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

[redacted]

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

Virkelig verdi i ikke aktive markeder

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelser vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 25 for virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Note 4 – Kapitaldekning

EUs bankpakke trådte i kraft i Norge fra 01.06.2022. Bankpakken innførte en utvidet SMB-rabatt. Samlet SMB-rabatt utgjør en reduksjon i beregningsgrunnlaget som tilsvarer ca. 1 % økt kapitaldekning, hvorav den nye bankpakken er uvesentlig for banken. Andre forhold fra innføringen av Bankpakken har hatt uvesentlig påvirkning på kapitaldekningen.

	Morbank		Konsol. kap.dekning inkl. andel samarb.gruppe	
Tall i tusen kroner	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Opptjent egenkapital	452.287	411.384	354.443	307.228
Overkursfond			75.929	79.841
Annen egenkapital	75.375	63.251	65.860	56.805
Egenkapitalbevis			19.336	20.570
Gavefond	9.500	8.300	9.500	8.300
Sum egenkapital	**537.162**	**482.935**	**525.068**	**472.745**
Immaterielle eiendeler			-385	-322
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-671	-616	-898	-996
Fradrag i ren kjernekapital	-139.420	-137.957	-9.691	-8.992
Ren kjernekapital	**397.071**	**344.362**	**514.095**	**462.434**
Fondsobligasjoner	40.000	0	49.008	11.325
Sum kjernekapital	**437.071**	**344.362**	**563.102**	**473.759**
Tilleggskapital - ansvarlig lån	40.000	40.000	52.134	53.349
Netto ansvarlig kapital	**477.071**	**384.362**	**615.236**	**527.108**
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	25.142	24.596	41.618	49.557
Institusjoner	30.946	22.607	45.847	64.153
Foretak	20.637	22.186	27.108	31.633
Massemarked	0	0	33.211	30.710
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.607.208	1.488.000	2.051.308	1.962.179
Forfalte engasjementer	42.848	19.290	44.845	20.667
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.594	12.556	24.301	25.167
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	26.657	6.429	26.657	6.429
Andeler i verdipapirfond	10.835	8.122	11.975	9.293

[redacted]

Egenkapitalposisjoner	54.787	49.593	83.236	73.400
Øvrige engasjement	54.905	66.128	62.456	71.366
CVA-tillegg			19.812	24.207
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	**1.886.557**	**1.719.506**	**2.472.373**	**2.368.762**
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	**203.719**	**160.026**	**218.174**	**173.825**
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader				
Sum beregningsgrunnlag	**2.090.276**	**1.879.532**	**2.690.547**	**2.542.586**
Kapitaldekning i %	**22,82%**	**20,45%**	**22,87%**	**20,73%**
Kjernekapitaldekning	**20,91%**	**18,32%**	**20,93%**	**18,63%**
Ren kjernekapitaldekning i %	**19,00%**	**18,32%**	**19,11%**	**18,19%**
Uvektet kjernekapitalandel i %	**10,57%**	**9,06%**	**9,61%**	**8,27%**

Note 5 – Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelse. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 24-28 for vurdering av markedsrisiko.

[redacted]

Konsentrasjonsrisiko

Dette er risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot enkelte kunder, bransjer eller geografiske områder.

Samlet engasjement mot en enkelt kunde skal i henhold til loven og forskriftdefinisjonen ikke overstige 25 % av bankens kjernekapital. Kjernekapital vil variere over tid, og bankens policy er derfor samlet engasjement mot en enkelt kunde primært ikke skal overstige 10 % av bankens kjernekapital. Bankens største samlede engasjement var pr. 31.12.2023 på 39,3 millioner kroner.

Med stort engasjement forstås her engasjement mot en enkelt kunde som er større enn 10 % av bankens kjernekapital. For å ivareta en god diversifisering skal næringsporteføljen bestå av engasjementer som er mindre enn 10 % av bankens kjernekapital. Summen av store engasjementer skal ikke overstige 120 millioner kroner.

Styret aksepterer konsentrasjonsrisiko knyttet til geografi og bransje, da sette samlet sett vurderes å gi lavere risiko på grunn av kompetanse om hovedmarkedet og enkeltbransjer.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundehåndtering som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

ESG Risiko

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittrisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene.

Compliance (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften inkluderes fortløpende i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

[redacted]

Note 6 - Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2023

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.452.651	12.088	0	2.464.739
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	488.895	123.456	0	612.351
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	41.599	157.815	0	199.414
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	49.807	49.807
Sum brutto utlån	**2.983.145**	**293.359**	**49.807**	**3.326.311**
Nedskrivninger	-1.169	-3.110	-8.409	-12.689
Sum utlån til balanseført verdi	**2.981.975**	**290.249**	**41.398**	**3.313.622**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.272.857	7.157	0	2.280.014
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	408.232	119.784	0	528.017
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	33.352	140.876	0	174.228
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	39.957	39.957
Sum brutto utlån	**2.714.441**	**267.818**	**39.957**	**3.022.216**
Nedskrivninger	-760	-2.447	-4.987	-8.193
Sum utlån til bokført verdi	**2.713.681**	**265.372**	**34.970**	**3.014.023**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	179.794	4.931	0	184.725
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	80.663	3.672	0	84.334
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	8.247	16.939	0	25.186
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	9.850	9.850
Sum brutto utlån	**268.704**	**25.541**	**9.850**	**304.095**
Nedskrivninger	-410	-664	-3.422	-4.496
Sum utlån til bokført verdi	**268.294**	**24.878**	**6.427**	**299.599**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Ubenyt. kreditt. og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Ubenyttede kreditter og garantier**			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum eksponering**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	204.087	2.288	0	206.375
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	11.531	2.038	0	13.570
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	919	2.560	0	3.479
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	550	550
Sum ubenyttede kreditter og garantier	**216.538**	**6.886**	**550**	**223.974**
Nedskrivninger	-32	-46	0	-78
Netto ubenyttede kreditter og garantier	**216.505**	**6.841**	**550**	**223.896**

**Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

[redacted]

2022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Brutto utlån**			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.326.711	48.440	0	2.375.151
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	502.658	112.861	1785,09	617.304
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	10.052	122.092	0	132.144
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	93	19.588	19.681
Sum brutto utlån	**2.839.421**	**283.486**	**21.373**	**3.144.279**
Nedskrivninger	-1.171	-3.556	-1.607	-6.334
Sum utlån til balanseført verdi	**2.838.249**	**279.930**	**19.766**	**3.137.945**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Personmarkedet**			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.142.180	48.420	0	2.190.600
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	396.315	101.791	1.785	499.891
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	9.920	105.759	0	115.679
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	93	13.095	13.188
Sum brutto utlån	**2.548.415**	**256.063**	**14.880**	**2.819.359**
Nedskrivninger	-526	-1.283	-1.299	-3.108
Sum utlån til bokført verdi	**2.547.889**	**254.780**	**13.581**	**2.816.250**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Bedriftsmarkedet**			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	184.531	19	0	184.551
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	106.342	11.070	0	117.413
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	132	16.333	0	16.465
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	6.492	6.492
Sum brutto utlån	**291.005**	**27.423**	**6.492**	**324.921**
Nedskrivninger	-645	-2.273	-308	-3.226
Sum utlån til bokført verdi	**290.360**	**25.150**	**6.184**	**321.695**

**Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Ubenyttede kreditter og garantier**			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum eksponering**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	181.431	1.603	0	183.034
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	9.498	1.303	0	10.802
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	105	716	0	821
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	76	76
Sum ubenyttede kreditter og garantier	**191.035**	**3.623**	**76**	**194.734**
Nedskrivninger	-31	-25	0	-56
Netto ubenyttede kreditter og garantier	**191.004**	**3.598**	**76**	**194.678**

**Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

[redacted]

Note 7 - Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskreditter	421.894	358.268
Byggelån	23.526	23.477
Nedbetalingslån	2.880.891	2.762.535
Brutto utlån og fordringer på kunder	**3.326.311**	**3.144.279**
Nedskrivning steg 1	-1.169	-1.171
Nedskrivning steg 2	-3.110	-3.556
Nedskrivning steg 3	-8.409	-1.607
Netto utlån og fordringer på kunder	**3.313.622**	**3.137.945**
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.333.576	1.281.176
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	**4.647.198**	**4.419.121**

Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Innlandet	3.831.174	3.714.837
Viken	336.480	312.415
Oslo	388.458	335.802
Utlandet	534	0
Landet for øvrig	103.242	62.401
Sum	**4.659.887**	**4.425.455**

Note 8 - Kredittforringede engasjementer

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	39.957	-4.987	34.970
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	5	-2	3
Overnattings- og serveringsvirksomhet	442	-2	440
Omsetning og drift av fast eiendom	6.369	-3.108	3.262
Tjenesteytende virksomhet	3.034	-312	2.722
Sum	**49.807**	**-8.409**	**41.398**

Banken har 41,4 mill engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskriving grunnet verdien på sikerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2022 var 18,2 mill.

Banken har per 31.12.2023 2,5 mill. i tapskonstaterte engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivinger.

Tilsvarende tall for 2022 var 2,7 mill.

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	13.371	-1.299	12.072
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	3.418	0	3.418
Transport	309	-308	1
Overnattings- og serveringsvirksomhet	2.720	0	2.720
Sum	**19.819**	**-1.607**	**18.211**

[redacted]

Kredittforringede engasjementer	2023	2022
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	10.352	1.910
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	714	3.727
Nedskrivning steg 3	-1.205	-632
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	**9.861**	**5.005**
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	29.605	11.461
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	9.135	2.720
Nedskrivning steg 3	-7.204	-975
Netto andre kredittforringede engasjementer	**31.536**	**13.206**
Netto kredittforringede engasjementer	**41.398**	**18.211**

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter	2023		2022	
Tall i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	41.906	84,1 %	18.939	95,6 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	799	1,6 %	389	2,0 %
Engasjementer med pant i næringseiendom	6.366	12,8 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	735	1,5 %	491	2,5 %
Sum kredittforringede engasjementer	**49.807**	**100%**	**19.819**	**100%**

Banken har fire engasjement på til sammen kr. 11,1 mill. som er forbearance merket.

Note 9 - Forfalte og kredittforringede utlån

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Andre kreditt forringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kreditt-forringede utlån
2023										
Privatmarkedet	2.996.283	1.628	13.952	7.052	1.975	1.326	25.932	29.605	10.352	28.060
Bedriftsmarkedet	297.416	4.372	1.592	2	439	273	6.679	9.135	432	9.135
Totalt	**3.293.699**	**6.000**	**15.544**	**7.053**	**2.414**	**1.599**	**32.611**	**38.740**	**10.784**	**37.195**
2022										
Privatmarkedet	2.810.921	1.762	4.765	269	1.129	512	8.438	13.371	1.586	10.587
Bedriftsmarkedet	312.817	6.600	1.776	0	0	3.727	12.104	6.447	3.419	3.529
Totalt	**3.123.738**	**8.362**	**6.541**	**269**	**1.129**	**4.239**	**20.541**	**19.819**	**5.006**	**14.116**

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.

For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

[redacted]

Note 10 - Eksponering på utlån

2023 *Tall i tusen kroner*	Brutto utlån	Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps-avset. steg 1	Taps-avset. steg 2	Taps-avset. steg 3	Maks. kreditt-eksponering
Personmarkedet	3.022.216	-760	-2.447	-4.987	142.380	913	-11	-8	0	3.157.296
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	207.230	-138	-239	-2	57.061	637	-9	-33	0	264.508
Industri og bergverk	6.143	-2	-3	0	5.473	459	-6	0	0	12.065
Kraftforsyvning	0	0	0	0	100	385	-0	0	0	485
Bygg og anleggsvirksomhet	18.873	-9	0	0	3.745	734	-1	-1	0	23.341
Varehandel	20.365	-15	0	0	6.811	557	-3	0	0	27.714
Transport	1.114	-0	-1	0	436	1.195	-1	-1	0	2.741
Overnattings- og serveringsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Informasjon og kommunikasjon	2.691	-6	0	0	0	0	0	0	0	2.685
Omsetning og drift av fast eiendom	34.486	-234	-419	-3.109	1.558	0	-0	-3	0	32.279
Tjenesteytende virksomhet	13.194	-7	-1	-312	1.128	402	-2	-0	0	14.403
Sum	**3.326.311**	**-1.169**	**-3.110**	**-8.409**	**218.693**	**5.281**	**-32**	**-46**	**0**	**3.537.518**

2022 *Tall i tusen kroner*	Brutto utlån	Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps-avset. steg 1	Taps-avset. steg 2	Taps-avset. steg 3	Maks. kreditt-eksponering
Personmarkedet	2.819.357	-526	-1.283	-1.299	141.772	1.497	-8	-5	0	2.959.504
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	220.045	-184	-262	0	31.588	480	-11	-15	0	251.640
Industri og bergverk	7.204	-4	-7	0	4.885	912	-5	-0	0	12.984
Kraftforsyvning										0
Bygg og anleggsvirksomhet	16.250	-4	-0	0	2.903	811	-1	-2	0	19.956
Varehandel	25.398	-17	-0	0	4.829	607	-3	-1	0	30.813
Transport	2.370	-0	-0	0	540	1.252	-2	-1	0	4.158
Overnattings- og serveringsvirksomhet										0
Informasjon og kommunikasjon										0
Omsetning og drift av fast eiendom	42.255	-31	-178	-308	1.164	167	-0	-0	0	43.069
Tjenesteytende virksomhet	11.400	-404	-1.826	0	1.189	12.952	-1	-0	0	23.310
Sum	**3.144.279**	**-1.171**	**-3.556**	**-1.607**	**188.869**	**18.677**	**-31**	**-25**	**0**	**3.345.434**

Note 11 - Nedskrivinger, tap, finansiell risiko

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på mislikgholdssannsynlighet (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynleghet på balansedagen. Fordeling mellom steg foretas for det enkelte lån eller engasjement.
Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivinger og brutto balanseførte utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende element:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditttap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivinger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivinger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivinger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

[redacted]

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	526	1.283	1.299	3.108
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	228	-228	-0	0
Overføringer til steg 2	-56	93	-37	0
Overføringer til steg 3	-3	-72	76	0
Netto endring	-281	457	2.611	2.787
Endringer som følge av nye eller økte utlån	339	360	1.237	1.936
Utlån som er fraregnet i perioden	-126	-300	-63	-489
Konstaterte tap	0	-42	-323	-365
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2023	**626**	**1.550**	**4.800**	**6.977**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	2.548.415	256.063	14.880	2.819.358
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	86.903	-86.903	-0	0
Overføringer til steg 2	-117.237	118.303	-1.065	-0
Overføringer til steg 3	-9.767	-7.606	17.373	0
Netto endring	-113.737	-4.954	-1.120	-119.812
Nye utlån utbetalt	865.633	63.836	17.496	946.966
Utlån som er fraregnet i perioden	-549.529	-71.303	-1.589	-622.421
Konstaterte tap	0	-42	-323	-365
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	**2.710.681**	**267.395**	**45.651**	**3.023.726**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	645	2.273	308	3.226
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	9	-9	0	0
Overføringer til steg 2	-33	33	0	0
Overføringer til steg 3	0	-23	23	0
Netto endring	-83	-569	3.279	2.626
Endringer som følge av nye eller økte utlån	44	9	0	53
Utlån som er fraregnet i perioden	-40	-154	0	-194
Konstaterte tap	0	0	0	0
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	**543**	**1.560**	**3.609**	**5.712**

[redacted]

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	291.005	27.424	6.492	324.921
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	1.852	-1.852	0	0
Overføringer til steg 2	-15.982	15.982	0	0
Overføringer til steg 3	-2.720	-7.785	10.505	0
Netto endring	-14.575	-2.837	-994	-18.406
Nye utlån utbetalt	27.873	2.437	0	30.310
Utlån som er fraregnet i perioden	-26.446	-7.795	0	-34.241
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	**261.007**	**25.574**	**16.004**	**302.584**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	31	25	0	56
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	11	-11	0	0
Overføringer til steg 2	-1	1	0	0
Overføringer til steg 3	-0	0	0	0
Netto endring	-13	25	-0	12
Endringer som følge av nye eller økte ubenyttede kreditter og garantier	7	8	0	15
Nedskriv. på ubenyt. kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-2	-3	0	-5
Nedskrivninger pr. 31.12.2023	**32**	**46**	**0**	**78**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	191.035	3.623	76	194.734
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	2.198	-2.198	0	0
Overføringer til steg 2	-4.104	4.104	0	0
Overføringer til steg 3	-550	0	550	0
Netto endring	29.519	391	0	29.910
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	32.284	1.520	0	33.804
Engasjement som er fraregnet i perioden	-19.784	-554	0	-20.338
Brutto engasjement pr. 31.12.2023	**230.598**	**6.886**	**626**	**238.110**

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	1.569	1.265
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.096	400
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	7.107	940
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-958	-1.037
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-323	0
Nedskrivninger steg 3 ved slutten av perioden	**8.490**	**1.568**

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Endring i perioden i steg 3 på utlån	6.921	303
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-426	-740
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	323	0
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	-42	291
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-648	-120
Tapskostnader i perioden	**6.128**	**-267**

[redacted]

Note 11 (2022) - Nedskrivinger, tap, finansiell risiko

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2022	752	1.408	955	3.115
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	0	0	0	0
Overføringer til steg 2	-19	19	0	0
Overføringer til steg 3	-0	-33	34	0
Netto endring	-377	137	466	225
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	247	48	1	297
Utlån som er fraregnet i perioden	-78	-295	-156	-529
Nedskrivinger personmarkedet pr. 31.12.2022	**526**	**1.283**	**1.299**	**3.108**

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2022	2.170.957	235.964	11.074	2.417.995
Overføringer mellom steg:				0
Overføringer til steg 1	100.796	-100.796	0	-0
Overføringer til steg 2	-108.855	109.868	-1.014	-0
Overføringer til steg 3	-1.867	-15.835	17.701	0
Netto endring	-59.187	-8.191	-4.419	-71.797
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	866.791	80.703	7	947.502
Utlån som er fraregnet i perioden	-420.222	-45.650	-8.469	-474.341
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2022	**2.548.415**	**256.063**	**14.880**	**2.819.358**

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2022	392	2.904	310	3.605
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	810	-810	0	0
Overføringer til steg 2	-10	10	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-571	107	-2	-465
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	31	75	0	106
Utlån som er fraregnet i perioden	-6	-14	0	-20
Nedskrivinger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	**645**	**2.273**	**308**	**3.226**

[redacted]

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2022	295.117	40.917	7.340	343.374
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	20.384	-20.384	0	0
Overføringer til steg 2	-13.023	13.023	0	0
Overføringer til steg 3	0	-3.120	3.120	0
Netto endring	-22.572	-5.814	-3.462	-31.848
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	21.284	3.983	0	25.267
Utlån som er fraregnet i perioden	-10.185	-1.181	-506	-11.872
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	**291.005**	**27.424**	**6.492**	**324.921**

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2022	32	38	0	71
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	21	-21	0	0
Overføringer til steg 2	-1	1	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-24	7	0	-16
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	4	0	0	4
Utlån som er fraregnet i perioden	-2	-1	0	-2
Nedskrivinger pr. 31.12.2022	**31**	**25**	**0**	**56**

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	218.133	6.576	171	224.881
Overføringer:				0
Overføringer til steg 1	1.856	-1.856	0	0
Overføringer til steg 2	-3.135	3.135	0	0
Overføringer til steg 3	0	-76	76	0
Netto endring	-7.189	-3.359	-51	-10.598
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	27.703	150	0	27.853
Utlån som er fraregnet i perioden	-46.333	-948	-120	-47.402
Brutto utestående engasjement pr. 31.12.2022	**191.035**	**3.623**	**76**	**194.734**

Note 12 - Store engasjement

Pr. 31.12.2023 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 6,83 % (2022: 6,55 %) av brutto engasjement.

Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. mer enn 10,00 % av ansvarlig kapital.

Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 9,00 % av ansvarlig kapital.

	2023	2022
10 største engasjement	**242.373**	**219.472**
Totalt brutto engasjement	3.550.284	3.351.825
i % brutto engasjement	**6,83%**	**6,55%**
Kjernekapital	437.071	344.362
i % kjernekapital	**55,45%**	**63,73%**
Største engasjement utgjør	**9,00%**	**10,57%**

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

[redacted]

Note 13 - Sensitivitet

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	**844.668**	**779.452**	**824.422**	**897.471**	**812.979**	**1.718.989**	**1.370.178**	**437.321**
Steg 2	**2.231.768**	**1.907.854**	**1.886.593**	**2.471.672**	**1.936.013**	**4.566.321**	**2.902.849**	**1.577.825**

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnede tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid.
Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivingen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å
ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simuere
30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Foventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektes 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektes 100%

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet

[redacted]

Note 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i ein gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkellig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak tre forhold som har innvirkning på likviditetsrisiko;

1. balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på eiendeler og gjeld, og har således et lavt refinansieringsbehov.
2. likviditeten i markedet: Denne er vurdert til å være god.
3. kredittverdighet: Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2023

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0 - 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						34 528	34 528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						133 288	133 288
Netto utlån til og fordringer på kunder	14	2 253	7 500	88 520	2 781 196	434 139	3 313 622
Rentebærende verdipapirer		4 026	38 281	402 181			444 488
Øvrige eiendeler						256 468	256 468
Sum finansielle eiendeler	**14**	**6.279**	**45.781**	**490.701**	**2.781.196**	**858.423**	**4.182.394**
Innskudd og andre innlån fra kunder						3 078 877	3 078 877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		2 968	217 868	263 350			484 186
Ansvarlig lånekapital		705	40 705				41 410
Fondsobligasjonskapital som EK		975	2 814	11 317	40 802		55 908
Sum forpliktelser	**0**	**4.648**	**261.387**	**274.667**	**40.802**	**3.078.877**	**3.660.381**

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0 - 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						32 350	32 350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						32 147	32 147
Netto utlån til og fordringer på kunder	7 468	9 625	22 458	81 421	2 640 148	376 825	3 137 945
Rentebærende verdipapirer	0	20 124	56 191	324 613			400 928
Øvrige eiendeler						245 193	245 193
Sum finansielle eiendeler	**7.468**	**29.749**	**78.649**	**406.034**	**2.640.148**	**686.515**	**3.848.563**
Innskudd og andre innlån fra kunder						2 896 506	2 896 506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 055	2 911	105 248	304 685			413 899
Øvrig gjeld						27 311	27 311
Ansvarlig lånekapital		581	1 040	40 678			42 300
Sum forpliktelser	**1.055**	**3.492**	**106.288**	**345.362**	**0**	**2.923.817**	**3.380.015**

Note 15 - Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning på 0,5 mill. kr. og har ellers ingen aktiva- eller passivaposter i utenlandsk valuta pr. 31.12.2023

Note 16 - Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapir som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennest av bankens styre.
Se også note 25 Virkelig verdi finansielle instrumenter.

[redacted]

Note 17 - Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i marknadsrente. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

2023

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår	Rentebinding						
Tall i tusen kroner	0 - 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 mnd. - 1år	1 - 5 år	over 5 år	Uten rente eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	34.528	34 528
Utlån til og fordringer på kredittinstit.og sentralbanker	0	0	0	0	0	133.288	133 288
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	3 313 622	0	0	0	0	3 313 622
Obligasjoner, sertifikat og lignende	59 545	374 909	10 034	0	0	0	444 488
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	256 468	256 468
Sum eiendeler	**59.545**	**3.688.531**	**10.034**	**-**	**-**	**424.284**	**4.182.394**
-herav i utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	500	500
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	3 078 877	0	0	0	0	3 078 877
Obligasjonsgjeld	101 022	200 295	151 642	0	0	0	452 958
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	33 195	33 195
Ansvarlig lånekapital	0	40 201	0	0	0	0	40 201
Sum gjeld	**101.022**	**3.319.373**	**151.642**	**-**	**-**	**33.195**	**3.605.231**
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	**- 41 477**	**369 159**	**- 141 608**	**0**	**0**	**391 089**	**577 163**

2022

	Rentebinding						
Tall i tusen kroner	0 - 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 mnd. - 1år	1 - 5 år	over 5 år	Uten rente eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	32 350	32 350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentral-banker	0	0	0	0	0	32 147	32 147
Netto utlån til og fordringer på kunder		3 137 945			0		3 137 945
Obligasjoner, sertifikat og lignende	108 351	292 577					400 928
Øvrige eiendeler						245 193	245 193
Sum eiendeler	**108.351**	**3.430.522**	**-**	**-**	**-**	**309.690**	**3.848.564**
-herav i utanlandsk valuta						377	377
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 896 506				0	2 896 506
Obligasjonsgjeld	100 769	300 877	0				401 645
Øvrig gjeld						27 311	27 311
Ansvarlig lånekapital		40 166					40 166
Sum gjeld	**100.769**	**3.237.549**	**-**	**-**	**-**	**27.311**	**3.365.629**
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	**7 583**	**192 973**	**0**	**0**	**0**	**282 379**	**482 935**

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden for banken sin eiendel- og gjeldsside ikke er sammenfallende.

[redacted]

Renterisiko pr. 31.12.2023

Eiendeler	Eksponering	Rente-løpetid	Renterisiko ved 2% endring
Utlån til kunder med flytende rente	3.326.311	0,15	-10.235
Rentebærende verdipapirer	476.184	0,13	-1.238
Gjeld			
Flytende innskudd	3.078.877	0,15	9.473
Verdipapirgjeld	493.160	0,23	2.293
Sum renterisiko			**294**

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 2 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,3 millioner kroner.

Note 18 - Netto renteinntekter

	2023	2022
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	5 513	2 074
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	163 936	97 071
Renter og lignende inntekter av sertifikat, oblig. og andre rentebærende verdipapir	22 258	9 953
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	643	921
Sum renteinntekter og lignende inntekter	**192.351**	**110.020**

			Gjenomsnittlig effektiv rentesats	Gjenomsnittlig effektiv rentesats
			2023	**2022**
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	520	153		
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	60 915	26 186	2,05%	0,92%
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	19 283	9 102	4,91%	2,41%
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2 528	1 609	6,31%	4,18%
Andre rentekostnader og lignende kostnader	3 101	2 274	-	-
Sum rentekostnader og lignende kostnader	**86.346**	**39.324**		
Netto renteinntekter	**106.005**	**70.695**		

Note 19 - Segmentinformasjon

Banken rapporterer segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

	2023				2022			
RESULTAT	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	**96.281**	**7.843**	**1.881**	**106.005**	**59.257**	**9.754**	**1.684**	**70.695**
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			6.939	6.939			9.213	9.213
Netto provisjonsinntekter	3.758	533	24.260	28.551	4.045	574	26.116	30.735
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finan. instr.			2.003	2.003			-1.498	-1.498
Andre driftsinntekter			2.095	2.095			1.528	1.528
Netto andre driftsinntekter	**3.758**	**533**	**35.296**	**39.587**	**4.045**	**574**	**35.358**	**39.977**

[redacted]

Lønn og personalkostnader			35.816	35.816			31.172	31.172
Andre driftskostnader			39.000	39.000			36.011	36.011
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			2.753	2.753			2.501	2.501
Sum driftskostnader	**0**	**0**	**77.569**	**77.569**	**0**	**0**	**69.684**	**69.684**
Tap på utlånsengasjement og garantier	4.144	1.984	-0	6.128	2.168	-2.435	0	-267
Resultat før skatt	**95.895**	**6.392**	**-40.392**	**61.895**	**61.134**	**12.763**	**-32.642**	**41.255**

BALANSETALL	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**
Utlån til og fordringer på kundar	3.014.023	299.599		3.313.622	2.816.250	321.695		3.137.945
Innskudd fra kunder	2.493.932	584.945		3.078.877	2.346.734	549.772		2.896.506

Note 20 - Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**2023**	**2022**
Garantiprovision	148	161
Formidlingsprovisjoner		
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	7 310	10 374
Betalingsformidling	5 607	5 131
Verdipapirforvaltning	2 616	2 101
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	11 086	11 702
Andre provisjons- og gebyrinntekter	3 476	4 244
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**30.243**	**33.712**

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	**2023**	**2022**
Betalingsformidling	1 194	2 806
Andre gebyr- og provisjonskostnader	498	171
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	**1.692**	**2.977**

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	**2023**	**2022**
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	163	674
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	**0**	**0**

Andre driftsinntekter	**2023**	**2022**
Driftsinntekter faste eindommer	2079	1513
Andre driftsinntekter	16	15
Sum andre driftsinntekter	**2.095**	**1.528**

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	**2023**	**2022**
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	7.088	9.739
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-149	-526
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	**6.939**	**9.213**

[redacted]

Note 21 - Lønn og andre personalkostnader

	2023	2022
Lønn	26.337	23.585
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	5.250	4.429
Pensjoner	2.248	2.005
Sosiale kostnader	1.981	1.153
Sum lønn og andre personalkostnader	**35.816**	**31.172**

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.
Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

2023	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikkerhetstill.
Banksjef	2.004	0	127	6.716

2023	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikkerhetstill.
Ledende ansatte	3.179	0	204	16.447

2023	Ordinært honorar	Tileggs-honorar	Lån og sikkerhetstill.
Styret	342		16.940

2022	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikkerhetstill.
Banksjef	1615	0	157	1000

2022	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikkerhetstill.
Ledende ansatte	2.690	0	191	14.256

2022	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikkerhetstill.
Styret	289		30.477

Leder i valgkomiteen har fast godtgjørelse kr 5.520 i tillegg til ordinær møtegodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i valgkomiteen mottar ordinær møtegodtgjørelse.
Leder i generalforsamlingen har fast godtgjørelse kr 16.560 i tillegg til ordinær møtegodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i generalforsamlingen mottar ordinær møtegodtgjørelse.

Banksjef har en plikt til å fratre stillingen ved fylte 70 år, og uten avtale om kompensasjon for tidlig pensjonering. Det er 6 mnd. gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskudsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken. Dersom styret ber banksjef om å fratre sin stilling, har banksjefen ingen avtale om rett på etterlønn.

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2023	**31,2**
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	**239,0**

Note 22 - Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2023	2022
Kjøp eksterne tjenester	4.518	3.949
EDB kostnader	18.676	20.863
Kostnader leide lokaler	285	53
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1.059	1.179
Reiser	389	71

[redacted]

Markedsføring	3.676	2.851
Ekstern revisor	719	838
Andre driftskostnader	9.678	6.207
Sum andre driftskostnader	**39.000**	**36.011**
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	563	655
Andre attestasjonstjenester	94	90
Annen bistand inkl IFRS og ligningspapirer	62	93

Note 23 - Skatter

Betalbar inntektsskatt	**2023**	**2022**
Resultat før skattekostnad	61 895	41 255
Permanente forskjeller	- 8 662	- 9 255
Endring i midlertidige forskjeller	- 1 276	- 3 229
Sum skattegrunnlag	**51.957**	**28.771**
Betalbar skatt	**14.437**	**7.896**
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	14 437	7 896
Endring utsatt skatt over resultatet	319	807
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	321	59
Årets skattekostnad	**15.077**	**8.762**
Resultat før skattekostnad	61 895	41 255
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	16 922	11 017
Permanente forskjeller	- 2 165	- 2 314
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	321	59
Skattekostnad	**15.077**	**8.762**
Effektiv skattesats (%)	24%	21%
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 2 143	- 2 950
Resultatført i perioden	319	807
Balanseført utsatt skatt 31.12	**-1.824**	**-2.143**
Utsatt skatt		
Driftsmidler	- 892	- 708
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	6	- 389
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (ECL 12 mnd)	- 938	- 1 046
Sum utsatt skatt	**-1.824**	**-2.143**
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	- 184	- 188
Pensjonsforpliktelse	395	- 253
Finansielle derivat	108	1 248
Sum endring utsatt skatt	**319**	**807**

[redacted]

Note 24 - Kategorier av finansielle instrumenter

2023

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	34.528			34.528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	133.288			133.288
Utlån til og fordringer på kunder	3.313.622			3.313.622
Rentebærende verdipapirer		444.488		444.488
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		33.854	192.311	226.165
Sum finansielle eiendeler	**3.481.438**	**478.342**	**192.311**	**4.152.091**
Finansiell gjeld				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.078.877			3.078.877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	452.958			452.958
Ansvarlig lånekapital	40.201			40.201
Sum finansiell gjeld	**3.572.036**	**0**	**0**	**3.572.036**

2022

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	32.350			32.350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	32.147			32.147
Utlån til og fordringer på kunder	3.137.945			3.137.945
Rentebærende verdipapirer		400.928		400.928
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		30.127	184.470	214.597
Sum finansielle eiendeler	**3.202.442**	**431.055**	**184.470**	**3.817.967**
Finansiell gjeld				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506			2.896.506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	401.645			401.645
Ansvarlig lånekapital	40.166			40.166
Sum finansiell gjeld	**3.338.317**	**0**	**0**	**3.338.317**

Note 25 - Virkelig verdi finansielle instrumenter

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	34 528	34 528	32 350	32 350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	133 288	133 288	32 147	32 147
Utlån til og fordringer på kunder	3 313 622	3 313 622	3 137 945	3 137 945
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	**3.481.438**	**3.481.438**	**3.202.442**	**3.202.442**
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 078 877	3 078 877	2 896 506	2 896 506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	452 958	452 958	401 645	401 645
Ansvarlig lånekapital	40 201	40 201	40 166	40 166
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	**3.572.036**	**3.572.036**	**3.338.317**	**3.338.317**

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
2023	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings-teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		444.488		444.488
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		33.854		33.854
Sum eiendeler	**0**		**192.311**	**478.342**

Alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Inngående balanse	184.470
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	12.124
Investering	2.218
Salg	-6.501
Utgående balanse	**192.311**

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
2022	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings-teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		431.055		431.055
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			184.470	184.470
Sum eiendeler	**0**	**431.055**	**184.470**	**615.525**

[redacted]

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Inngående balanse	114.358
Realisert gevinst resultatført	295
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	28.559
Investering	42.397
Salg	-1.138
Utgående balanse	**184.470**

			2023 Kursendring	
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	**-20%**	**-10%**	**10%**	**20%**
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	153.849	173.080	211.543	230.774
Sum eiendeler	**153.849**	**173.080**	**211.543**	**230.774**

			2022 Kursendring	
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	**-20%**	**-10%**	**10%**	**20%**
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	147.576	166.023	202.917	221.364
Sum eiendeler	**147.576**	**166.023**	**202.917**	**221.364**

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå
Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

Nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 184,6 mill. kroner av totalt 192,3 mill. kroner i nivå 3.

[redacted]

Note 26 - Rentebærende verdipapirer

2023	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	72.490	72.004	72.004
Kommune / fylke	125.254	125.579	125.579
Bank og finans	119.668	120.967	120.967
Obligasjoner med fortrinsrett	124.897	125.938	125.938
Sum rentebærende verdipapirer	**442.309**	**444.488**	**444.488**
Herav børsnoterte verdipapir			

2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	72.998	72.653	72.653
Kommune / fylke	122.752	122.979	122.979
Bank og finans	79.688	79.740	79.740
Obligasjoner med fortrinsrett	125.327	125.556	125.556
Sum rentebærende verdipapirer	**400.765**	**400.928**	**400.928**
Herav børsnoterte verdipapir			

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet (evt. virkelig verdi over utvidet resultat)
Obligasjonsporteføljen er verdsatt til virkelig verdi og løpende endring i verdiene blir bokført over egenkapitalen og vist i "totalresultatet" som "endring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg".
Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

Note 27 - Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultatet

		2023			2022		
	Org.-nummer	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			**442.309**	**444.488**		**400.765**	**400.928**
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Kreditt	912370275	6.052	6.372	6.772	4.026	4.016	4.239
Eika Likv OMF	893253432	25.894	26.286	27.082	25.445	25.832	25.888
Sum aksje- og pengemarkedsfond			**32.658**	**33.854**		**29.849**	**30.127**
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			**32.658**	**33.854**		**29.849**	**30.127**
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			**474.967**	**478.342**		**430.613**	**431.055**

[redacted]

Note 28 - Aksjer og egenkapitalbevis utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

				2023		
	Orgnummer	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader						
AS Sparebankmatriell - SPAMA	916148690		120	12	166	31
Eika Gruppen AS	979319568	1,36	337.384	31.707	103.240	6.916
Eika Boligkreditt AS	885621252	1,33	19.051.609	80.851	81.397	103
Kvinesdal Sparebank	937894805		7.388	739	1.082	37
Skandinavisk Data Center AS						
Eika VBB AS	921859708		1.165	3.626	5.857	
VN Norge AS	821083052		714,33	1	569	
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				**116.936**	**192.311**	**7.088**

				2022		
	Orgnummer	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader						
AS Sparebankmatriell - SPAMA	916148690		120	12	156	63
Eika Gruppen AS	979319568	1,36	337.384	31.707	87.720	8.307
Eika Boligkreditt AS	885621252	1,44	20.221.534	85.884	90.045	897
Kvinesdal Sparebank	937894805		7.388	739	1.027	52
Skandinavisk Data Center AS			2.016	899	0	
Eika VBB AS	921859708		1.016	2.877	5.108	
VN Norge AS	821083052		714	1	414	420
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				**122.117**	**184.470**	**9.739**

	2023	2022
Balanseført verdi 01.01.	184.470	114.358
Tilgang	2.218	42.397
Avgang	-6.501	-1.138
Realisert gevinst/tap	0	295
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnader	12.124	28.559
Balanseført verdi 31.12.	**192.311**	**184.470**

NOTE 29 - Konsernselskap og tilknyttede selskap

2023

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringsselskap AS	983392083	1.710	49,9 %	-149	758
Sum investering i konsernselskap og tilknyttet selskap					**758**

2022

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringsselskap AS	983392083	1.710	49,9 %	-526	907
Sum investering i konsernselskap og tilknyttet selskap					**907**

[redacted]

Note 30 - Varige driftsmidler

	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	6.381	48.170	5.670	60.220
Tilgang		703		703
Utrangeret til kostpris	2.517	2.684		5.201
Kostpris pr. 31.12.2022	3.864	46.189	5.670	55.722
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2022	1.131	26.629	1.133	28.893
Bokført verdi pr. 31.12.2022	**2.733**	**19.560**	**4.536**	**26.830**
Kostpris pr. 01.01.2023	3.864	46.189	5.670	55.722
Tilgang	1.327	78		1.405
Kostpris pr. 31.12.2023	5.191	46.267	5.670	57.127
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2023	1.744	28.201	1.700	31.645
Bokført verdi pr. 31.12.2023	**3.447**	**18.066**	**3.969**	**25.483**
Avskrivinger 2022	413	1.521	567	2.501
Avskrivinger 2023	613	1.572	567	2.752
Avskrivingsprosent / Levetid	10% - 20%	3% - 10%	10%	

Note 31 - Andre eiendeler

	2023	2022
Eiendeler ved utsatt skatt	1 824	2 143
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	74	
Andre eiendeler	2 164	716
Sum andre eiendeler	**4.062**	**2.859**

Note 32 - Innskudd og andre innlån fra kunder

	2023	2022
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.078.877	2.896.506
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.078.877**	**2.896.506**
Innskudd fordelt på geografiske områder		
Innlandet fylke	2.480.476	2.420.072
Harav Grue Kommune	1.215.604	1.200.951
Landet for øvrig	577.633	454.997
Utlandet	20.768	21.436
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.078.877**	**2.896.506**

[redacted]

Innskuddsfordeling	2023	2022
Personkunder	2.493.932	2.346.734
Primærnæringer	90.200	101.939
Industri og bergverk	10.365	19.889
Kraftforsyvning	9.280	0
Bygg og anleggsvirksomhet	37.577	43.334
Varehandel	87.431	67.574
Transport	23.311	33.908
Overnattings- og serveringsvirksomhet	3.642	0
Informasjon og kommunikasjon	25.751	0
Omsetning og drift av fast eiendom	56.252	102.880
Tjenesteytende virksomhet	241.137	180.248
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.078.877**	**2.896.506**

Note 33 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydende**	**2023**	**2022**	**Rentevilkår**
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010904535	03/11/2020	03/11/2023	100.000	0	100.667	3m Nibor + 78 bp
NO0011036733	28/06/2021	28/06/2024	100.000	100.043	100.031	3m Nibor + 50 bp
NO0011094740	13/09/2021	13/09/2024	100.000	100.251	100.182	3m Nibor + 42 bp
NO0012507922	25/04/2022	25/04/2025	100.000	101.022	100.765	3m Nibor + 77 bp
NO0013049445	20/10/2023	20/10/2025	50.000	50.538	0	3m Nibor + 97 bp
NO0013049452	20/10/2023	20/10/2026	100.000	101.104	0	3m Nibor + 119 bp
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				**452.958**	**401.645**	

				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydende**	**2023**	**2022**	**Rentevilkår**
Ansvarlig lånekapital						
NO 0010853617	05/06/2019	05/06/2029	40.000	40.201	40.166	3m Nibor + 230 bp
Sum ansvarlig lånekapital				**40.201**	**40.166**	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2022	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2023
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	401.645	150.000	100.000	1.313	452.958
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	**401.645**	**150.000**	**100.000**	**1.313**	**452.958**
Ansvarlig lånekapital	40.166			35	40.201
Sum ansvarlig lånekapital	**40.166**	**0**	**0**	**35**	**40.201**

[redacted]

Note 34 - Annen gjeld, avstemming av netto gjeld og pensjons-forpliktelser

	2023	2022
Annen gjeld		
Skyldig lønn	2.654	2.408
Skyldig arbeidsgiveravgift	281	958
Skyldig finansskatt	133	370
Påløpte kostnader	223	2.732
Leverandørgjeld	5.012	868
Øvrig gjeld	6.097	7.229
Sum annen gjeld	**14.400**	**14.564**

	2023	2022
Avstemming av netto gjeld		
Kontanter og kontantekvivalenter	4.803	3.391
Utlån og fordringer på kredittinst.itusjoner og finansieringsforetak	163.014	61.106
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-452.958	-401.645
Leieforpliktelser	-3.969	-4.536
Netto gjeld	**-289.110**	**-341.684**
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	167.817	64.497
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-456.927	-406.181
Netto gjeld	**-289.110**	**-341.684**

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		
	Finanselle innlån	Leiefor-pliktelser	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kredittinstitu-sjoner uten oppsigelsestid	Sum
Netto gjeld 01.01.2022	**-399.663**	**-5.274**	**-404.937**	**7.125**	**133.489**	**140.614**
Kontantstrømmer	-1.982		-1.982	-3.734	-72.383	-76.117
Anskaffelser - leieforpliktelser		738	738			0
Netto gjeld 31.12.2022	**-401.645**	**-4.536**	**-406.181**	**3.391**	**61.106**	**64.497**
Kontantstrømmer	-51.313		-51.313	1.412	101.908	103.320
Anskaffelser - leieforpliktelser		567	567			0
Netto gjeld 31.12.2023	**-452.958**	**-3.969**	**-456.927**	**4.803**	**163.014**	**167.817**

[redacted]

Note 35 - Fondsobligasjonskapital

				Bokført verdi		
ISIN	**Låneopptak**	**Første calldato**	**Pålydende**	**2023**	**2022**	**Rentevilkår**
NO0012949009	27.06.2023	27.06.2028	40.000	40.000	0	3m Nibor + 490 bp
Fondsobligasjonskapital				**40.000**	**0**	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.
Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader , men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene
presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden	**Balanse 31.12.2022**	**Emitert**	**Innløste**	**Andre endringer**	**Balanse 31.12.2023**
Fondsobligasjonskapital	0	40.000		0	40.000
Sum fondsobligasjonskapital	**0**	**40.000**	**0**	**0**	**40.000**

Note 36 - Garantier

	2023	**2022**
Betalingsgarantier	3 939	4 901
Kontraktsgarantier	512	734
Andre garantier	831	230
Sum garantier overfor kunder	**5.281**	**5.865**
Garantier Eika Boligkreditt		
Tapsgaranti	13 336	12 812
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	**13.336**	**12.812**
Sum garantier	**18.617**	**18.676**

	2023		**2022**	
Garantier fordelt geografisk	**Kr.**	**%**	**Kr.**	**%**
Innlandet	5.164	27,7 %	5.596	30,0 %
Innlandet, herav Grue	3.082	16,6 %	2.807	15,0 %
Landet for øvrig	13.453	72,3 %	13.081	70,0 %
Utlandet	-	0,0 %		0,0 %
Sum garantier	**18.617**	**117%**	**18.676**	**115%**

Garantiavtale med Eika Boligkreditt
Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2023 lån for 1.3334 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneporteføljе i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende.

[redacted]

Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt
Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsporteføljе i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsporteføljе. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

Note 37 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.2023.

Note 38 -Transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og selskaper holdt for salg hvor banken har betydelig innflytelse, og selskaper eid av bankens personlige nærstående. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 21.
Grue Næringsselskap AS er et tilknytted selskap hvor banken eier 49,9 %
Grue Næringsselskap AS har et ordinært nedbetalingslån med innfriels 10.12.2025 med saldo på kr. 479.394 ved årsultimo.

Note 39 - Leieavtaler (hvor selskapet er leietaker)

Selskapets leide eiendeler inkluderer bygninger/kontorer, maskiner/utstyr og kjøretøy. Selskapets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteiendeler	**Bygninger**	**Totalt**
Anskaffelseskost 01.01.2023	5670	5670
Anskaffelseskost 31.12.2023	**5670**	**5670**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2022	1134	1134
Avskrivninger i perioden	567	567
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2023	**1701**	**1701**
Balanseført verdi 31.12.2023	**3969**	**3969**
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	

Bruksretteiendeler	**Bygninger**	**Totalt**
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	5670	5670
Anskaffelseskost 31.12.2022	**5670**	**5670**

[redacted]

Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2022	567	567
Avskrivninger i perioden	567	567
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2022	**1134**	**1134**
Balanseført verdi 31.12.2022	**4536**	**4536**
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	

Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	**Bygninger**	**Totalt**
Mindre enn 1 år	642	642
1-2 år	655	655
2-3 år	668	668
3-4 år	682	682
4-5 år	695	695
Mer enn 5 år	1445	1445
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2023	**4787**	**4787**

Endringer i leieforpliktelser	**Bygninger**	**Totalt**
Totale leieforpliktelser 01.01.2023	4795	4795
Betaling av hovedstol	-630	-630
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	115	115
Totale leieforpliktelser 31.12.2023	**4280**	**4280**

Endringer i leieforpliktelser	**Bygninger**	**Totalt**
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	5274	5274
Betaling av hovedstol	-606	-606
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	127	127
Totale leieforpliktelser 31.12.2022	**4795**	**4795**

Beløp i resultatregnskapet	**2023**	**2021**
Rente på leieforpliktelser	115	127
Avskrivninger på bruksretteiendeler	567	567
Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler		
Kostnader til leie der underliggende eiendeler har lav verdi		
Inntekter fra fremleie av bruksretteiendeler		

Gjenomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 2,0 %

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Bankens leieavtaler av bygninger har leieperioder opptil 10 år. Avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode.
Ved inngåelse av en avtale vurderer banken om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Bankens har ikke hensyntatt forlengelse utover avtalt leieperide.

[redacted]

RSM

Til generalforsamlingen i Grue Sparebank

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Grue Sparebank som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Grue Sparebank sammenhengende i 7 år fra valget på generalforsamlingen den 28. februar 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den

Penneo Dokumentnøkkel: SYWX2-WLEKA-8CNOC-YSTCK-HG3H1-YX17U

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi håndterte forholdet i revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verdivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av gjeldende markedssituasjon, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle parameterne. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og note 6-13 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og vurdert om informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

Penneo Dokumentnøkkel: SYWX2-WLEKA-8CN0C-YSTCK-HG3H1-YX17U

[redacted]

RSM

Revisors beretning 2023 for Grue Sparebank

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

Penneo Dokumentnøkkel: SYWX2-WLEKA-8CN0C-YSTCK-HG3H1-YX17U

[redacted]

RSM

Revisors beretning 2023 for Grue Sparebank

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 20. mars 2024
RSM Norge AS

Alf Rune Sveen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

[redacted]

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Alf Rune Sveen
Partner
På vegne av: RSM Norge AS
Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-911459
IP: 188.95.xxx.xxx
2024-03-20 07:56:41 UTC
bankID

Alf Rune Sveen
Statsautorisert revisor
På vegne av: RSM Norge AS
Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-911459
IP: 188.95.xxx.xxx
2024-03-20 07:56:41 UTC
bankID

Penneo Dokumentnøkkel: SYWX2-WLEKA-8GNQC-YSTCK-HG3H1-YX17U

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com.** Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er orginalen?
Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - **https://penneo.com/validator**

GRUE spareBANK

Kirkenær
Postboks 93
Solørveien 1048
2261 Kirkenær

Flisa
Kaffegata 9
2270 Flisa

Elverum
Lundgaardvegen 13
2408 Elverum

Telefon 62 94 91 00
epost@gruesparebank.no

Telefaks 62 94 91 01
www.gruesparebank.no

GRUE spareBANK En alliansebank i eika.